

NA "SVOJI" ZEMLJI

Revija stanovalcev študentskih domov Ljubljana

REPORTAŽA

AKTUALNO

INTERVJU

STARO ZATE = NOVO ZAME

KAJ TO MENE BRIGA?

VEDNO PRIPRAVLJENI, A BREZ DODATKA

FEBRUAR 2016

Revija stanovalcev Študentskega doma Ljubljana

NA "SVOJI" ZEMLJI

Številka: 16.01. Februar 2016

ODGOVORNA UREDNICA: Erika Čigon

PISCI: Vida Božičko, Aicha Boughazi, Jelena Čivčič, Katja Humar,
Tomaž Kek, Teja Koren, Anja Štuhec, Anita Volčanjšek, Erika Čigon, Jure Novak

LEKTORICA: Mija Bon

OBLIKOVALKA: Mateja Kolarič

NASLOV UREDNIŠTVA: Študentski svet stanovalcev –
"Na svoji zemlji", Dom 3, Cesta 27. aprila 31, 1000 Ljubljana

IZDAJATELJ: Študentski svet stanovalcev Študentskega doma Ljubljana

ELEKTRONSKA POŠTA: info@ssvet.si

TISK: Collegium Graphicum, d. o. o.

NAKLADA: 2500 izvodov

<https://www.facebook.com/nasvojizemlji/?fref=ts>

KAZALO

4	UVODNIK
6	AKTUALNO – NI STATUSA? NI SOBICE! – SAGA O IZSELITVAH IZ ŠTUDENTSKIH DOMOV
8	AKTUALNO – KAJ TO MENE BRIGA? – STATUT UNIVERZE V LJUBLJANI
10	AKTUALNO – OD LAIBACHOV DO PSYHOTICE – SMO LE BOLJ OBČUTLJIVI ALI TUDI BOLJ ŠKODLJIVI?
12	INTERVJU – “ŽELIMO SI USTREZNE ZAKONODAJE” – INTERVJU Z BARBARO KNEŽEVIĆ
14	INTERVJU – VEDNO PRIPRAVLJENI, A BREZ DODATKA – INTERVJU S PREDSEDNIŠKO EKIPO ŠSS
20	INTERVJU – MLADINSKO ULIČNO DELO – “NASLAVLJAMO TO, V ČEMER SE NAHAJAMO”
22	REPORTAŽA – Tvoje STARO = Zame NOVO – IZMENJEVALNICA OBLAČIL
24	REPORTAŽA – ŠOPING? NE, HVALA!
26	V SVET – POTOPIS PO MALEZIJI
28	INTERNATIONAL CORNER – INTERNATIONAL STUDENT GATHERING
30	KULTURA – RECENZIIJA FILMA THE HUNTING GROUND
32	KULTURA – TRESK – OBRAČUN GLASBE IN ZALOŽNIŠTVA

ŠTUDENTKE IN ŠTUDENTI, LEPO POZDRAVLJENI V NOVEM ŠTUDIJSKEM LETU!

Še malo pustno razposajena z veseljem predstavljam drugo letošnjo številko naše revije! Tokrat smo se posvetili raziskovanju različnih oblik študentskega organiziranja in predstavnosti, od formalnih do povsem samoiniciativnih akcij, v katerih želimo izraziti pogosto neslišana stališča do družbe in pozicije, ki jo mladi v tej družbi zasedamo. Med pogovori nismo mogli mimo vprašanja vse pogostejših nemirov med študenti, prekrškov, vandalizma ter represije z uvedbo varnostne službe v študentskem domu in povezanosti tega vprašanja z možnostjo druženja in uporabe skupnih prostorov. Tistih skupnih prostorov, ki so bili nekdaj zelo živi in so služili ustvarjanju novih alternativ in poznanstev. Pred časom je prišlo do nezgode v Domu štiri v Rožni dolini, namreč do pretepa domačih študentov z varnostniki. Udeleženi pravijo, da se je na hodniku, kjer so se v začetku večera sproščeno družili, nenadoma pojavil varnostnik in jih precej nasilno želel odstraniti s hodnika, češ, da je dobil anonimno prijavo, da so preglasni. Kmalu se je vnel pretep, kjer so študenti potegnili krajšo in bili na koncu odstranjeni s skupnih prostorov. Poleg zagovora o svojem vedenju pred predstojniki na Upravi jih morebiti čaka še kateri od disciplinskih ukrepov. Ne glede na točne informacije se poraja vprašanje, ali so stanovalci res naredili prekršek ali so bili samo izzvani na napačnem kraju, ob napačnem času? Varnostnik je vendarle zavzel oster nadzor nad dogajanjem ter povsem represivno dosegel svoj cilj. Skrbel naj bi za red in mir ter varoval dom pred raznimi vandalizmi, uničevanjem lastnine, grafiti, krajami in podobnim. Označiti druženje, četudi v spremljavi glasnega pogovora in petja, za vandalizem, pomeni odvzeti študentom lasten prostor in nas utišati. Raznorožena dejanja, označena za vandalizem in prekrške, so pogosto zgolj tiste "neprijetnosti", ki jih skupine posameznikov z močjo in vzvišeno pozicijo želijo stlačiti v koš, ga prekriti ter se pretvarjati, da ne obstaja. Da ne obstaja možnosti, da dejanja mladih sporočajo nekaj povsem drugega kot prestopniška nagnjenja ali težave z življenjem v skupnosti. Vandalizem in oznaka "nemogoči mladi" je očitek s strani tistih, ki to isto skupnost istočasno intenzivno razdirajo s tem, ko zapirajo ali zanemarijajo skupne prostore, uvajajo nadzor in pravila, ki preprečujejo druženje ter grozijo z izselitvijo. Zgodba bi se lahko v nesrečnih okoliščinah pripetila kateremu koli izmed nas, zato stopimo skupaj. Svoj prostor si moramo pridobiti nazaj! To je skupen prostor, kraj zabave, srečevanja in oblikovanja drugačnih, alternativnih pogledov. Točno takšen prostor, kot so v nedavni preteklosti študentski domovi že bili. Obuditi moramo stare, zaprte prostore, v katerih bomo lahko spet zadihali in ponovno začeli ustvarjati skupnost. Prijetno branje vam želim!

Odgovorna urednica
ERIKA ČIGON

LEPO POZDRAVLJENI!

Sem Janez Sojč, novi predsednik Študentskega sveta stanovalcev. Ja, mi smo tisti krivci, da se vsako leto odvije kar nekaj dogodkov v prostorih ŠDL-ja. Naša dva največja dogodka pa sta Največje študentsko pustovanje in Majske igre. Mi smo tudi tisti, ki zagovarjamo interese na upravi ŠDL-ja, opozarjamo na vaše zahteve in skrbimo, da je vse v najlepšem redu. Zagotavljam vam, da ekipa že dela na polno, da se bo vse odvijalo tako, da se boste imeli super. Naš trud bo poplačan z vašim zadovoljstvom! Vsi smo že kar globoko v študijskih obveznostih, izpitih, kolokvijih, seminarskih in podobnih zadevah, ki se tičejo študija. Sam sem na koncu študijskega staža, bivanja v študentu. Dokončati moram še magistrsko nalogo in opraviti en izpit. Vsako študijsko leto in vsak izpit sem naredil v rokih. Na drugi strani pa sem obiskal mnogo zabav, presedel včasih cele dneve v menzi pri naši kelnerci Ruži. Spoznal sem mnogo ljudi, navezal nova prijateljstva in tisti, ki me poznajo, lahko potrdijo, da včasih nisem manjkal na nobeni zabavi, vsaj kar se tiče študentskega naselja v Rožni dolini. Vendar sem vsako jutro vstal, šel na predavanja in opravljal dolžnosti, ki sem jih imel na faksu. Upam, da mi bo to prav tako uspelo v tem študijskem letu. Ne smemo pozabiti, zakaj smo prišli v Ljubljano, na študij. Prišli smo zaradi študija, da postanemo zreli, samostojni in da opravimo študij in se vrnemo z diplomo v žepu domov. Vsak ubere svojo pot, rezultat pa mora biti na koncu dneva isti. Naj bo čas študentskega življenja eden izmed najlepših dni v vašem življenju. Ko se učimo, se učimo, ko se zabavamo, pa se zabavamo, da bomo imeli tudi kakšno zgodbo za naše vnuke!

Vabljeni na vse nore in nepozabne dogodke, ki jih bomo kmalu pripravili za vas! :)

Mi se ne hecamo!

Predsednik Študentskega sveta stanovalcev,
JANEZ SOJČ

NI STATUSA? NI SOBICE!

PRIPRAVILI: AICHA BOUGHAZI IN ERIKA ČIGON

SAGA O IZSELITVAH V ŠTUDENTSKEM DOMU LJUBLJANA

KAJ JE BOTROVALO SKORAJŠNJI IZSELITVI VEČ KOT DVESTO ŠTUDENTOV IZ ŠTUDENTSKIH DOMOV V LJUBLJANI, KAKO SE JE PROBLEM RAZREŠIL OZIROMA ZAKAJ JE BILA POT DO REŠITVE TAKO ZAPLETENA?

V začetku tekočega šolskega leta je bilo med študenti dvignjena kar nekaj prahu. Razlog za preplah je tičal v dejstvu, da je nekaj več kot 200 študentov, bivajočih v študentskih domovih v Ljubljani, grozila izselitev. Dotični študenti so bili postavljeni pred vrata, ker so v lanskem študijskem letu diplomirali in nadaljevali študij na drugi stopnji ali pa se prepisali na drug študijski program. V dogodke sta bili tako vpleteni omenjeni skupini študentov, ki jima je bilo skupno, da so uradno izgubili status, četudi le za nekaj dni.

Neustrezna zakonodaja namreč narekuje, da študentu ob diplomiranju ali izpisu zavoljo prepisa preneha veljati status študenta, ki pa predstavlja osnovni pogoj za bivanje v študentskem domu. Čeprav so se študentje tudi v preteklosti lahko znašli v takšnem položaju, so vedno brez zapletov podaljšali prošnjo za bivanje in ravno zaradi tega ni nihče polagal večje pozornosti na dogajanje, ki je bilo vse do letošnje nezdode pravzaprav večini neznan. Pred tremi leti so po določilu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport tudi v Študentskem domu Ljubljana vzpostavili spletni portal eVŠ, ki služi poenotenemu pregledu nad vpisi v javne in zasebne visokošolske zavode, objavlja razpise, preverja in omogoča prijavo za subvencionirano bivanje pri zasebniku ali v študentskem domu itd. Novost iz lanskega študijskega leta je pravzaprav ta, da so portal vključili v širšo podatkovno bazo, imenovano MSB, s čimer ima predvsem ministrstvo stalen vpogled v dogajanje na zavodih in pri posameznih študentih. Do lanskega poletja je namreč dotično ministrstvo dobilo obvestilo o statusu varovancev študentskih domov le dvakrat letno.

Vendar tudi obstoj portala eVŠ ne bi povzročil takšne težave sam po sebi, če ne bi za tem tičala tudi neustrezna zakonodaja, ki ureja status študenta. S pomočjo podatkovnih baz je bilo sploh mogoče odkriti napako, ki je prej, zaradi počasnejšega pretoka podatkov, sploh ni bilo opaziti. Gre za določbo, ki narekuje, da študent brez statusa (čeprav zgolj začasno, kot smo zgoraj navedli za omenjeni skupini študentov) v primeru bivanja v študentskem domu namesto prošnje za podaljšanje subvencioniranega bivanja vloži ponovno prošnjo za sprejem v študentski dom. S tem tudi ponovno pride v začetek čakalne vrste, tako kot vsi ostali študenti, ki se prvič vpisujejo v dom. In ravno to se

je pripetilo v začetku letošnjega študijskega leta, in sicer okrog 200 študentov, ki so avtomatsko prejeli napotitev za izselitev iz študentskih domov. Četudi je taisti lanski razpis za vpis in podaljšanje vključeval to spremembo, se zdi, da ni nihče zares predvidel, se pripravil in pričakoval scenarija, ki se je kasneje odvil. Zadeva je vznemirila vse udeležence, ki so brez pravih rešitev kmalu po tem, ko je novica odjeknila v javnosti, priznali in pojasnili stanje ter obljubili, da bodo zadevo čim prej rešili za vse vpletene študente.

Ministrstvo je, na pobudo Uprave Študentskega doma, nemudoma sklicalo krizni sestanek, kjer so se skupaj s Študentsko organizacijo Slovenije, Študentskim svetom stanovalcev in Študentskim domom Ljubljana dogovorili, da se izselitve ne bodo zgodile in da bo ministrica pripravila zakon, ki bo subvencionirano bivanje urejal bolj celostno. Držala je besedo in v Uradnem listu RS iz lanskega oktobra lahko že preberemo popravek Akta o ustanovitvi javnega zavoda »Študentski dom Ljubljana«, ki predvsem omogoča študentom, ki so bili zaradi ponovnega vpisa v dom primorani v čakalno vrsto, da v tem času svojo sobo vseeno obdržijo, vendar morajo zanj v istem obdobju plačevati ekonomsko ceno bivanja. Rešitev se je študentom v strahu izgube strehe nad glavo zdela sprejemljiva, saj je večina od prej 200 omenjenih, kljub nekoliko višji mesečni položnici, svojo posteljo lahko obdržala. To so pravzaprav tisti študenti, ki so v lanskem letu diplomirali oziroma dokončali določeno bolonjsko stopnjo in se še isto leto vpisali na nadaljnjo, višjo stopnjo iste smeri. Rešitev, ki so jo uvedli, je torej ubranila večino ogroženih študentov, ne pa vseh, ki so se znašli v negotovi situaciji.

Druga, sicer manjša skupina študentov, ki je začasno izgubila status in s tem pravico do bivanja zaradi menjave oziroma prepisa na drugi izobraževalni program, se je morala prav tako ponovno vpisati v dom in se postaviti v čakalno vrsto. Kot vemo, imajo pri tem prednost študenti, ki dosežejo dovolj točk in so tako na prednostnem seznamu. Nekaterim od prepisovalcev pa vendarle ni uspelo ponovno zbrati dovolj točk, ki so jih sicer enkrat v preteklosti že, zato so se bili primorani izseliti. Kot pravijo na Upravi študentskega doma, je problem pri točkovanju prepisovalcev ta, da so obravnavani kot ponavljalci letnika in zato dobijo minimalno

število točk za študijski rezultat, to je natančneje 60 točk. V Študentskem domu Ljubljana še pravijo, da se je to pripetilo 20 študentkam in študentom. Številka sicer ni tako visoka, kot je bila v začetku, vendar si verjetno vsak od nas predstavlja neprijetno zagato, če bi se znašel med to dvajseterico. Takšna obravnava prepisovalcev s strani ministrstva postavlja te študente v neenak položaj. S takšnimi in drugimi določili želi ministrstvo omejiti nekatere pravice, kot je npr. ravno pravica do spremembe smeri študija, ne da bi pri tem študenti utrpeli kakšne sankcije ali neprijetnosti ob uradnem pozivu o prenehanju subvencioniranega bivanja v domu.

V odgovor na tako nepopolno razrešitev problematike se je ogorčena dvajseterica odločila napisati odprto pismo, v kate-

rem so ministrstvo pozvali, "naj svojo odločitev prekliče in jo prestrukturira tako, da bo dogovor enakovredno obravnaval in zajemal vse študente, ki so se znašli v tej nezavidljivi situaciji." Uprava študentskega doma se je hitro odzvala in z odobravanjem ministrstva ponudila študentom pomoč pri iskanju zasebnika, pri katerem bodo lahko subvencionirano bivali.

Skupaj so torej našli neko rešitev, ki pa v tem primeru ponovo predstavlja še višjo mesečno položnico za nastanitev v kraju študija. Ne poznamo odgovora na vprašanje, ali so med dvajseterico tudi socialno ogroženi študenti, a smo kljub temu vsekakor prepričani, da bi bilo z vztrajnim iskanjem rešitve in dodatnim posluhom ministrstva mogoče zadevo urediti na bolj optimalen, predvsem pa ugoden način za študente.

KAJ TO MENE BRIGA?

PRIPRAVIL: TOMAŽ KEK

STATUT UNIVERZE V LJUBLJANI

Statut določa organizacijo univerze, njeno upravljanje, sestavo in vse tiste zadeve, ki omogočajo njeno delovanje in delovanje njenih članic, fakultet. Zato je verjetno najpomembnejši dokument, ki ureja delovanje, med drugim tudi pravice študentov in študentk, ki študiramo na ljubljanski univerzi. Na primer število brezplačnih opravljanj izpita, število izpitnih rokov in še druge. Statut je torej dokument, ki bi nas moral brigati, saj kot študentje predstavljamo njegov pomemben del. V prispevku predstavimo spremembe, ki se na tem področju obetajo in jih skušamo komentirati z vidika študentov, katerim je izobraževanje ne nazadnje namenjeno.

Veljavni Statut Univerze v Ljubljani (v nadaljevanju: Statut), sprejet leta 2005, je Senat Univerze v Ljubljani že nekajkrat dopolnil in spremenil, končno podoba pa je dobil konec leta 2014, ko je vodstvo univerze uresničilo želje po oblikovanju novega statuta. Takrat je rektor Univerze v Ljubljani Ivan Svetlik javnost seznanil s prvim predlogom spremembe. Javnost smo tudi študenti in smatralo naj bi se, da se angažirano lotimo zadev, saj na mladih svet stoji, zato smo se vtaknili tudi v javno razpravo. Kmalu smo ugotovili, da je zadeva zastavljena precej jalovo. Zanimivo je že dejstvo, da je bila javna razprava o prvem predlogu Statuta sprožena v navzkrižju z določili takrat veljavnega Statuta. Rektor se je na očitke o neupoštevanju postopka za sprejemanje novega dokumenta odzval z argumentom, da gre le za "predosnutek Statuta", ki ga je javnosti pokazal zaradi želje po večji demokratičnosti pri oblikovanju za univerzo tako pomembnega dokumenta. Skoraj natanko leto po objavi "predosnutka", ki mu je sledilo še nekaj različnih dokumenta, kar je izjemno povečalo zmedo med nami, saj nismo točno vedeli, kateri velja in kateri bo obveljal, je nato rektor končno odgovoril. Dejal je, da je na vse fakultete UL poslal uradni dopis, s ti. uradnim rektorjevim osnutkom Statuta. S tem je stekel uradni postopek sprejemanja novega Statuta Univerze v Ljubljani, fakultete pa so do konca lanskega leta imele čas za oblikovanje dodatkov k uradnemu dokumentu o amandmajev na posamezne člene dokumenta. Tako smo študenti končno lahko prispevali tudi svoje mnenje, in sicer prek svojih predstavnikov na fakultetah. Ti so našim pripombam prisluhnili, posamezni študentski sveti fakultet pa so pripombe poslali naprej. Sedaj so pripombe v rokah Statutarne komisije UL, ki bo naše amandmaje preučila in uredila tako, da bodo primerne za obravnavo na senatu univerze.

Uradnemu predlogu osnutka je priložena osemstranska utemeljitev sprememb. Če povzamemo, predlagatelji novega Statuta želijo nov sodobnejši pristop k upravljanju in vodenju univerze,

poleg tega želijo več avtonomnosti in internacionalizacije skladno z Bolonjsko reformo. No, zveni že lepo, a poglejmo podrobneje, kaj so predlagatelji dejansko izrazili v dokumentu. Predlagana "avtonomija" univerze se v Statutu kaže kot centralizacija upravljanja. Torej v centru, t.j. na univerzi, bodo imeli bistveno več vpliva na odločanje, kar pomeni, da bo rektor nekako predstavljal center moči, v nasprotju pa bodo posamezne fakultete izgubile na moči in bodo njihovi glasovi manj pomembni. Rektor pridobiva vse večja pooblastila, dekani na članicah pa vse manjša. Položaj dekana, ki je do nedavnega predstavljal pomembno vlogo, je po novem bolj podoben zgolj položaju predstojnika notranje organizacije fakultete. Univerza centralizira tudi premoženje in upravljanje s premoženjem, imela bi celo moč upravljanja nad vsemi posameznimi fakultetami. Ob zadnjih aferah v akademskem svetu, ob izplačevanju nezakonitih dodatkov in drugem, pa v spremembo lahko odkrito dvomimo in želimo dodatna pojasnila, da jasno in enoznačno vemo, pri čem smo in na kaj lahko računamo.

Druga sprememba, ki je pritegnila našo pozornost, je ta, da predlagatelji v imenu avtonomije spreminjajo pogoje, pod katerimi se lahko študenti pritožijo zaradi različnih vzrokov. Celotno poglavje, ki ureja postopek uveljavljanja pravic študentov, je problematično, tega poglavja v prejšnji verziji Statuta sploh ni bilo. Študentske pritožbe se namreč navadno obravnavajo v skladu z Zakonom o upravnem postopku (ZUP), predlog pa uvaja povsem nov postopek obravnavanja pritožb. Roki, ki jih predvidevajo, so izjemno kratki, merila, po katerih zavržejo pritožbo, pa zelo ostra. Vloga mora na primer biti napisana na točno določenem obrazcu, v nasprotnem primeru jo avtomatsko zavržejo, tudi če je vsebinsko popolna. Tako strogih pravil ne predvideva niti Zakon o javnem naročanju, ki velja za enega strožjih postopkov. Členi so napisani zelo podrobno, mestoma pa nedosledni ali celo v protislovju. Sklepamo lahko, da so predlagatelji skušali postopek poenostaviti na račun pravic študentov, a so ga s tem postopkom le otežili, študentom pa določene pravice odvzeli.

Ob spremljanju javnih nastopov dekanov, rektorjev, ministrov in ministric lahko pogosto slišimo besedo internacionalizacija. Skladno s tem je ta beseda pogosto vstavljena tudi v nov Statut, ki naj bi pripomogel k njeni izpolnitvi. Poglejmo, kako. Statut spreminja člen o učnem jeziku. To je na videz nepomemben člen, ki določa, da se predavanja izvajajo v slovenščini, razen v točno določenih primerih, denimo pri študiju tujega jezika. Del člena so pisci namreč napisali tako: "V tujem jeziku se lahko izvajajo študijski programi skladno z zakonom in jezikovno strategijo univerze." * Sprememba je na tem mestu povezana z Zakonom o visokem šolstvu (ZViS), ki predvideva manj stroga določila za izvajanje učnega procesa v tujem jeziku (angleščini). Preprosto povedano, to med drugim omogoča, da se bo v tujem jeziku izvajal program, ki se v slovenščini ne izvaja. Lahko se torej zgodi, da se bodo Slovenci morali vpisati v program, ki se izvaja v tujem jeziku, če bodo želeli študirati točno določeno področje, ki jih zanima in v katerem bi morda želeli uspeti. Zdi se nam, da je to le stranska škoda, kot nekakšna »manjša žrtev« veliko večjih, ki nam jih država vsiljuje z varčevalnimi politikami in novimi strategijami pridobivanja denarja. Vodstvo univerze in predlagatelj novega Statuta upajo, da bodo z internacionalizacijo in izbranimi predavanji v angleščini privabili več tujih študentov, ki bodo s polnimi denarnicami radi prišli študirat (ali vsaj žurat) v Ljubljano.

V utemeljitvi sprememb predlagatelj omenja tudi sodobnejši pristop k upravljanju in vodenju univerze. Ugotovili smo, da glede na spremembe očitno sodobnejši pristop pomeni povečanje učinkovitosti, z drugimi besedami, manj dela ne glede na posledice. Odličen primer tega je ukinjanje komisij, ki se ukvarjajo z najbolj odrinjenimi študenti. Predlog ukinja Komisijo za socialno-ekonomska vprašanja študentov, Komisijo za študente s posebnimi potrebami in še nekatere druge, za študente nepogrešljive skupine, uvaja pa eno samo Komisijo za študentske zadeve. Iz Statuta ni razvidno, če bodo te komisije po novem spadale pod Komisijo za študentske zadeve. Tu se nam zdi res nesprejemljivo, da se ukinja komisije,

ki se ukvarjajo s študenti, ki so pomoči najbolj potrebni. Pri čemer sklepamo, da se nanašajo na Zakon o visokem šolstvu (ZViS), ki v 8. členu določa točno take izjeme, kot jih v 110. členu predvideva obstoječi Statut. V sklopu sodobnih pristopov želijo uvesti tudi drugačna pravila za izredni študij in na novo uvajajo študij na daljavo. Tudi tisti,

ki se za visoko šolstvo ne zanimajo zelo, najbrž vedo, da je izredni študij v zadnjem času precej neurejen. Izredni študij je bil mišljen kot študij ob delu, študij za tiste, ki se želijo dodatno izobraziti in v dopoldanskem času zaradi služb nimajo časa za obiskovanje predavanj. Izredni študij že dolgo ni več le študij ob delu. Služi tudi tistim, ki niso imeli dovolj točk za sprejem na določen program ali so možnost koriščenja brezplačnega študija že izgubili, pa so se odločili, da bodo za dokončanje študija preprosto plačali. Lansko leto se je zgodil protest proti takratnemu predlogu ZViS-a ministra Pikala, ki nazadnje le ni bil sprejet. Nov predlog namesto ukinjanja izrednega študija, to vrsto študija razširja. Po novem je izredni študij z rednim izenačen, ne le po vsebini in zahtevnosti, temveč tudi po obsegu, iz Statuta pa je črtano določilo, da mora biti pedagoško delo za izredni študij posebej organizirano. To dejansko pomeni, da lahko izredni študenti sedijo v predavalnici skupaj z rednimi, pri čemer je med njimi edina razlika ta, da eni za študij plačujejo, drugi pa ne. Zdi se nam precej podobno uvajanju šolnin, ki so se jim študenti nedavno že množično uprli. Vsako leto bo tako lahko razpisanih manj rednih mest in več izrednih, to pa preprosto pomeni tudi razširitev šolnin. Poleg omenjenega obstajajo tudi utemeljeni pomisleki o kvaliteti študija na daljavo.

Novi predlog tudi zmanjšuje število možnih opravljanj izpita. Po novem lahko študent izpit brezplačno opravlja trikrat (ga dvakrat ponavlja), četrti izpit pa se opravlja pred komisijo in je plačljiv. Petega in šestega opravljanja ni več, saj naj bi po podatkih predlagateljev 99,7 % študentov izpit opravilo pred šestim opravljanjem. Sklicujejo se na zagotavljanje kvalitete, pri čemer ni jasno, zakaj bi več priložnosti za pridobitev pozitivne ocene zmanjšalo kvaliteto študija, če seveda ocenjevalci vztrajajo pri kriterijih za pridobitev šestice.

Že tako smo na dolgo opisovali spremembe, zato na tem mestu zaključimo s sklepom, da je večina sprememb vse-kakor usmerjena v zmanjšanje kakovosti in dostopnosti študija. Študenti pa si želimo ravno tega, zato upamo, da bodo še nekateri odzivi fakultet in študentskih svetov, slišani in upoštevani. Bodite pozorni na Statut, po potrebi pa se obrnite tudi na vaše predstavnike v študentskem svetu, saj je prav njihova naloga, da zaščitijo vaše pravice.

OD LAIBACHOV DO PSYHOTICE

PRIPRAVILI: KATJA HUMAR IN VIDA BOŽIČKO

SMO LE BOLJ OBČUTLJIVI ALI TUDI BOLJ ŠKODLJIVI?

Rožna dolina, Dom 4, drugo nadstropje, leva stran. Predel, ki je med stanovalci doma prepoznan kot bolj živahen v že tako živahnem domu, za upravo težaven v že tako težavnem domu, je pa tudi predel s fragmenti »alternative« v domu, ki je bil zlasti v 80-ih za alternativo praktično drugo ime. Štirkarji temu hodniku pravijo dead corridor. »Že od nekdaj je v tem hodniku neka taka tradicija. Energija, da so študentje bolj za akcijo,« pravijo stanovalci, uprava pa tako stanje preprečuje z uvedbo varnostne službe in krepljenjem drugačne oblike represije. Na eni strani problemi vse večje asocialnosti študentov, pomanjkanje kolektivnega duha in prostorov za druženje, na drugi pa vedno pogostejši vandalizem in hrup porajajo vprašanja – ali smo na živahno zorenje študentske populacije le bolj občutljivi ali pa je sodobna mladina res toliko bolj »škodljiva« kot nekoč?

PSYHOTICA – KREATIVNA SKUPINA ALI GRUČA VANDALOV?

Nalezljiva psihoza je zrasla v glavah prebivalcev znamenitega hodnika. Posebnemu delu energije, ki jih je že prej povezovala, so nadeli ime Psyhotica. Novodobna subkultura, kreativna skupina, gruča vandalov ali pa »zabluzena študentarija« – vse to, odvisno od interpretacije. Jedro Psyhotice sestavljajo študenti, ki ustvarjajo na področju glasbe, slikarstva, grafitov, video inštalacij, ukvarjajo se s športom, skejtanjem. Zaradi skupnega življenja so ponotranjili podoben življenjski stil, se tesneje povezali in to ohranjali kot vrednoto. Ključna ideja je vzdrževanje družabnosti študentov. Opozarjajo na vse večjo odtujenost stanovalcev, saj se ti med sabo ne poznajo, ob enem pa kritizirajo upravo, ki tako apatičnost po njihovem mnenju s svojimi ukrepi spodbuja.

»Ime je bolj naključno, v bistvu gre za to, da smo nekakšni psihopati na tem hodniku. Potem se je iz tega razvilo nekaj bolj eksotičnega – »klubska« varianta Psyhotica,« so ime objasnili člani Psyhotice, ki se poimensko ne želijo izpostavljati, kar je tudi del njihovega imidža. Bela lobanja na črni podlagi, njihov prepoznavni znak, je zasedel majice, stene, celo zastavo, ki je zaplapolala na balkonu drugega nadstropja. Vse skupaj se je začelo malo bolj resno skozi organizacijo zabav. Te so bile nepogrešljiv čar hodnika. Psyhotica so sami poskrbeli za ozvočenje, za vizualne učinke in glasbo. Na hodniku se je zbralo tudi čez 100 ljudi, vsak je prinesel svojo pijačo, svojo robo in sodeloval pri razvijanju večera.

Čeravno ne izrecno povabljen, je zabave večkrat obiskala tudi policija. Sledil je izgon iz raja, ko so varnostniki poostriili nadzor in zabave na hodnikih prepovedali, nakar so jih preselili v klet Doma 14, kasneje pa celo v Hišo Teppanyaki na Kolodvorski ulici. Iz levega hodnika se je Psyhotica širila dalje, najprej po štirki,

nato pa še zunaj teh sten. Sami pravijo, da ima že okoli 120 članov: »Vsak je Psyhotic, tudi ti. Temu mi pravimo umetniki, vsak je po svoje, nekateri morejo le nekaj popiti prej ...«

SEX, DRUGS AND ROCK'N'ROLL V KLETI

Dom 4 pooseblja zgodovino študentskih gibanj v Ljubljani. Klet štirke je v zlati dobi 80-ih let postala pravo gojišče alternative. Gledališka skupina FV 112/15, ki so jo sestavljali študenti Fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo (FSPN, današnji FDV) in Filozofske fakultete, je kletne prostore štirke spremenila v Disko Študent, prostor subkulturnega delovanja, kjer so se skozi glasbo in umetnost oblikovale generacije upornikov. To je bila cona svobodnega izražanja, kjer so še tako ostre provokacije na račun družbe in političnega sistema naletele na odobravanje in razumevanje.

V klubu so se predstavile slovenske glasbene skupine, kot so Borghesia, Buldožerji, kasneje pa Čao pičke, Orkester Titanik, D'pravda, Otroci socializma, Lublanski psi, Via ofenziva, Gas't'rbajtr's, Disciplina kicme, Videosex, Olkult, na odru so svoje vizualne učinke na množico študentov prvič prenesli tudi Laibachi. Svoboda pa je bila po dveh letih obratovanja FV-ja prekinjena. »Ko teh klubov ni bilo več, se je vse obrnilo v kontra smer, kar naenkrat so se slišali Don Juani. Skratka, če je bila prej to točka urbanizacije, je potem to postala točka ruvalizacije,« se takratnih študentskih let spomni Igor Brlek, ki je takrat v Rožni dolini živel kot študent, danes pa je zaposlen na upravi zavoda Študentski dom Ljubljana. Obstoj kluba, idealnega za povezovanje študentske mladine in ustvarjanje novih oblik druženja, ostaja osamljena in skoraj zapuščena legenda, ki jo prebivalci Doma 4 poskušajo znova oživetiti.

KLET JE ZAPRTA, DRUŽENJE NA HODNIKU PREPOVEDANO

Dom 4 je trenutno brez skupnih prostorov, saj so kletni prostori zaprti; prepovedane so domske zabave in tako bo po Brlekovih besedah ostalo, dokler se stanje v domu ne pomiri; dom pa tudi 24 ur na dan varujejo dva varnostnika. Zaprta klet Doma 4 tako bolj družabne študente nekako prisili v druženje v skupnih kuhinjah in na hodnikih. Ker se to običajno razvije v bolj glasno zabavo, pa varnostniki poskrbijo za redno sankcioniranje povzročiteljev hrupa ali celo morebitne materialne škode. Stanovalci so zato zgroženi. Predstavniki doma tako meni, da bi bila najboljša rešitev odprtje kleti: »Glede te kleti se vleče že 4 leta. Očitno jim ni v interesu, da bi to imeli v uporabi študentje. Kakšen je razlog? Mislim, da gre zato, da ne bi bilo žurov, popivanja in tega.« Za ponovno ožvitev kleti se zavzemajo predstavniki skupine Psychotica. Menijo, da bi namesto kolesarnice tam lahko študentje ustvarjali in se zabavali. Igor Brlek pa odgovarja, da klet ne ustreza več sodobnim varnostnim standardom: »V dobrih starih časih se je temu posvečalo manj pozornosti. Danes pa to pomeni, da so stropi prenizki, da so napeljave nezaščitene, da lahko pride do požara, nesreče in vsega ostalega in v primeru, da se kaj takega res zgodi, smo mi kot institucija zares odgovorni. «Ključna kritika stanovalcev je tudi uvedba dveh stalnih varnostnikov. Nasprotovanja se pojavljajo tako v pogovorih med stanovalci kot na socialnih omrežjih v skupini, kjer med sabo komunicirajo štirkarji. Na upravi sicer zatrjujejo, da je bil tak ukrep nujen zaradi materialne škode in nekaterih grafitov. Takrat so se odločili, da se bodo težave lotili reševati ostreje. Že z začetkom leta so uvedli vse najstrožje ukrepe, da bi zajezili vedenjska odstopanja. »To pa zato, ker poskušamo že v začetku postaviti zadevo na svoje mesto, hočemo v štartu študente opozoriti, da obstajajo meje,« je razložil Brlek.

Stanovalci pri tem opozarjajo na velike stroške najetih varnostnikov, ki niso zares potrebni. Predstavniki Psychotice: »V bistvu so povsem brez potrebe tukaj. Edino, kaj naredijo, je škoda. Nazadnje je sosed gledal s punco televizijo in varnostnik je poklical policijo zaradi druženja, ki je potekalo na hodniku. Varnostnik si je zapisal napačno številko sobe. Policija je tako šla v sobo tega fanta, ki je s punco gledal televizijo. Odpeljali so ga do marice in mu napisali 500 evrov kazni. Nič kriv ali dolžan. Ja, tako imamo tukaj. Treba je nekaj ukreniti.«

Dom 4 je varnostnike dobil v času, ko so ta dom pretežno zapolnili Erasmus študenti. Ta dom ima 356 ležišč. Od tega so v

zadnjih letih v povprečju od 200 do 250 ležišč zasedali izmenjalni študentje, ki se zaradi svoje masovnosti niso uspeli integrirati ali vsaj поблиže spoznati s slovensko kulturno sceno.

UPRAVA ŽELI DOM »KULTIVIRATI«

Težave neprimernih prostorov za druženje, pogosto menjavanje študentov in posledično vedno manj skupnega preživljanja časa, povezane s »tožarjenjem« in prijavljanjem sosedov, nemiri in vandalizmi. Na upravi trdijo, da vedo, da so taki prostori potrebni, zato že imajo načrte za prihodnost doma. V kletne prostore namreč nameravajo vpeljati dodatne dejavnosti. Ena takih je glasbena soba, ki je trenutno tudi v Domu 5, vendar je za potrebe vseh študentov glasbene akademije premajhna. Poleg glasbene sobe bi tam postavili tudi atelje za študente Likovne akademije, prav tako pa bi radi postavili še en fitnes. Igor Brlek: »V dom bomo naselili športnike, glasbenike, invalide in študente agronomije, da bomo domu dali nek smisel. Seveda pa ne bomo nikogar silili. Ta blok naj bi dobil neke bolj kultivirane vsebine, da se bo blok temu primerno tudi umiril.« Ponovno odprtje kleti za namene študentov je seveda spodbudno, se pa poraja vprašanje, ali bo zaradi tematske določitve ta prostor s strani študentov sploh sprejet kot integracijski prostor in prostor druženja. Ideja skupnostnih prostorov bi namreč morala temeljiti na ustvarjanju in organiziranju skupnosti stanovalcev, ki bi jih tudi sama zapolnila s svojimi vsebinami. Če tudi na upravi zagotavljajo, da stanovalcev ne bodo prisilno izseljevali, bo ideja o prostorih zgolj za glasbenike, športnike in še koga neposredno omejila raznolikost študentov, ki bodo živeli skupaj. Čar bivanja v študentskem domu pa je ravno to, da se spleta spontane vezi med različnimi ljudmi z različnih interesnih področij.

OBSOJANJE VANDALIZMA, A NE NA RAČUN DRUŽABNOSTI

Ker se z leti spreminjajo tako kriteriji kot družbena toleranca, je težko trditi, da je asocialnost študentov bistveno večja kot nekoč. Ravno zato je tudi težko reči, da je vandalizem in podivjanost med študenti narasla. Zaradi povezanosti med pojavoma je za reševanje potrebno tako na eni strani spodbujati in omogočati več družabnosti in družbenih aktivnosti, kot na drugi strani opozarjati na vsako nasilno dejanje, ki škoduje drugim in ga razumemo kot vandalizem.

»ŽELIMO SI USTREZNE VISOKOŠOLSKE ZAKONODAJE«

PRIPRAVILA: ANITA VOLČANJŠEK

INTERVJU Z BARBARO KNEŽEVI

O DELU NA UPRAVI ŠTUDENTSKEGA DOMA LJUBLJANA

Barbara Knežević je vodja Sektorja za študentske zadeve v Rožni Dolini. Pri svojem delu se vsakodnevno srečuje s študenti, stanovalci študentskih domov, katerim nudi pomoč in informacije. Skupaj z ostalimi zaposlenimi na upravi skrbi za optimalne rešitve ob številnih težavah, pri katerih je potrebno ohranjati ustrezno komunikacijo s Študentskim svetom stanovalcev. Znotraj Študentskega doma Ljubljana je zaposlena že vrsto let, prejje opravljala naloge vodje splošnega sektorja, še pred tem delala v kadrovski službi, začela pa na delovnem mestu tajnice.

**KAKO POTEKA VAŠ DELOVNI DAN, ČE ODŠTEJEMO
SESTANKOVANJA? KAKŠNE SO VAŠE ZADOLŽITVE KOT
VODJA SEKTORJA ZA ŠTUDENTSKE ZADEVE?**

Če povzamem delovni dan čisto na kratko, se najprej seznanim z dogajanjem v pretekli noči ali čez vikend, in glede na prejete informacije ustrezno ukrepam. V času uradnih ur in tudi izven se srečujem s študenti, s katerimi opravim različne razgovore. Velikokrat se oglasijo tudi študenti, ki iščejo samo nasvet ali pogovor.

Poleg tega je tu vedno kup tekočih projektov kot npr. posodobitev programske opreme, priprava različnih posamičnih dokumentov, sistemskih gradiv ter seveda sprotnih zapletov s papirji, ki jih je kdaj težko predvideti.

**KAKO SE UPRAVA SOOČA Z AKTUALNO ŠTUDENSKO
PROBLEMATIKO? PRED MESECI JE GROZILA
NEPRIČAKOVANA IZSELITEV MNOŽICE ŠTUDENTOV.**

Mislím, da se je ŠDL strokovno soočil s problematiko, ki jo izpostavljate. Ne nazadnje se je ravno na pobudo ŠDL v korist študentov uredila problematika bivanja magistrantov, tako da do množičnega izseljevanja ni prišlo, kljub temu pa se je moralo izseliti okoli 20 prepisovalcev. ŠDL še naprej aktivno sodeluje pri sistemski ureditvi problema magistrantov in prepisovalcev. Želimo si, da bi se zakonodaja, ki ureja področje študija, ustrezno posodobila in ustrezno pokrila vsa področja življenja študentov. Seveda pa se morajo tudi študenti zavedati, da posodobitve informacijskih sistemov povečujejo transparentnost, kar je tudi eden od

**KAKŠEN ODNOS STE RAZVILI Z OSTALIMI ZAPOSLENIMI NA
UPRAVI, NA KAKŠEN NAČIN SODELUJETE?**

Glede na to, da v zavodu delam že vrsto let in sem opravljala dela na različnih delovnih mestih, veliko sodelavcev kar dobro poznam. Z večino imam korekten in profesionalen odnos, seveda pa je kvalitetne in dolgotrajne odnose potrebno graditi. Pri reševanju konfliktov, kot so občasna nasprotovanja med zaposlenimi, ali v odnosu do študentov je najboljši pristop odprta komunikacija, pravočasno in sprotno obveščanje ter ne nazadnje stalno sodelovanje s Študentskim svetom stanovalcev.

**V ZADNJIH MESECIH SE JE V POSAMEZNIH DOMOVIH
POVEČALO ŠTEVILO KRAJ, PREDVSEM PRENOSNIKOV. KAKŠNI
SO VAŠI UKREPI, KI SLEDIJO PRIJAVI KRAJE ZNOTRAJ DOMOV?**

V ŠDL skupaj s strokovnjakom pripravljamo nov načrt varovanja doma. Načrtujemo vzpostavitev pametnih kartic za vstop v dom in vzpostavitev potrebnega tehničnega varovanja. Seveda bodo te posodobitve potekale postopoma. Še vedno pa bo in je veliko odvisno od študentov samih, in sicer, da jih zanima, kaj se v domu dogaja, in da opozarjajo na težave, nepravilnosti, posebnosti. Predvsem je pomembno, da so vhodna vrata doma zaklenjena in da se v dom ne spušča neznanec. Vsak stanovalec je odgovoren za osebo, ki jo v dom povabi, in za njena ravnanja. Študenti naj vsako tatvino prijavijo na recepcijo, na telefonsko številko 01/242-1000, pripravljamo pa tudi obrazce za pridobitev vseh relevantnih podatkov o okoliščinah različnih situacij, kot so tatvine, poškodbe in podobno ter navodila za ravnanje v teh situacijah. Obrazci bodo jasni, kratki in nam bodo skupaj z varnostno službo in policijo pomagali k razjasnitvi okoliščin in lažjemu odkritju storilcev, čemur sledijo ustrezne sankcije.

PO NEURADNIH INFORMACIJAH VELJA, DA SE JE LETOS KLJUB NEKATERIM IZSELITVAM V ŠTUDENTSKI DOM PRIJAVILO MANJ ŠTUDENTOV KOT V LANSKEM LETU. BOSTE PONOVLILI RAZPIS ZA SUBVENCIJIRANO BIVANJE?

Na razpis se je res prijavilo nekaj manj študentov kot prejšnje akademsko leto. Zagotovo pa se jih ni prijavilo manj kot je razpoložljivih ležišč, saj čakalna lista študentov, ki čakajo na prvo vselitev še ni v celoti izčrpana. Problem nastane, ker se vsi ne morejo vseliti ob pričetku študijskega leta in so si primorani namestitve urediti drugače, ŠDL pa študente sproti napoti na vselitev, kot se sproščajo mesta v ŠDL in zgodi se, da v mesecu decembru in januarju študenti, ki so na listi, niso več zainteresirani za vselitev. Zato bomo v primeru, da bomo na vselitev povabili vse študente iz prednostne liste in bodo še vedno prosta ležišča, MIZŠ predlagali ponovitev razpisa.

ALI OB DEJSTVU PRIMANJKOVANJA LEŽIŠČ OBSTAJAJO KAKŠNI NAČRTI ZA GRADNJO DODATNIH ŠTUDENTSKIH DOMOV?

Podajam odgovor, ki ga je podala direktorica: »Želimo si pridobiti pravico upravljanja dijaškega doma v Litostroju, poleg dveh naših blokov, ki ga trenutno upravlja Srednja šola tehniških strok Šiška, v katerem pa ni dijakov, temveč samo študentje. Blok želimo obnoviti, nadgraditi, v pritličju pa narediti povezovalni center med gospodarstvom, visokim in srednjim strokovnim oziroma poklicnim šolstvom ter kulturno-športno dvorano. Za ta namen lahko koristimo poroštveni kredit.«

ČEMU PRI OBNOVI DOMOV POSVEČATE NAJVEČ POZORNOSTI, KAJ JE NA PREDNOSTNI LISTI?

V ŠDL spremljamo dotrajanost objektov in potrebe, ki jih opazimo med letom, seveda upoštevamo tudi predloge študentov. V lanskem letu med večje projekte sodijo: obnova fasade na domu Topniška in domu A, obnova v domu XII (oprema, vrata, tlaki, beljenje), sanacija ravnih streh na domu na Topniški, domu A in domu D, sanacija trga na Kardeljevi ploščadi z umestitvijo fitnesa, obnova dveh učilnic in vzpostavitev treh novih učilnic, ene specializirane, glasbene, kombinirane sobe za študij in druženje, vzpostavitev novega notranjega fitnesa v bloku IV in prostora za vrtičkarje oziroma tehnične sobe. Sicer pa je v zadnjem obdobju ŠDL kar nekaj sredstev namenil vzpostavitvi nove internetne infrastrukture (obnova interneta in brezžičnih povezav), ki je bil kar velik zalogaj in je za nemoten študij ključnega pomena.

BI ZA KONEC POVEDALI, V KAKŠNIH PRIMERIH SE LAHKO STANOVALCI DOMOV OBRNEJO NA VAS?

Študentje najbolj konkretne informacije iz prve roke v zvezi s samim bivanjem dobijo in sprejemni pisarni, glede pravice do subvencije pa v Pisarni za študentske domove. Zato je najbolj smiselno, da se s takšnimi vprašanji obrnejo direktno na ti dve pisarni, pri meni pa se seveda lahko oglasi kdorkoli, saj so uradne ure namenjene študentom in urejanju njihovih aktualnih zadev in težav. Tu bi izpostavila, da so študentom na razpolago tudi oskrbniki, ki lahko na kraju dogodka pomagajo, preverijo stanje, uredijo kakšno zadevo, zato je prvi na katerega se lahko obrnejo, njihov oskrbnik. Na tak način, če je seveda volja, se lahko takoj in na kraju dogodka uredi kar precej zadev.

STALNO PRIPRAVLJENI – A BREZ DODATKA

PRIPRAVIL: JURE NOVAK

INTERVJU Z NOVIM PREDSEDNIKOM IN ČLANI ŠTUDENTSKEGA SVETA

STANOVALCEV

Študentski svet stanovalcev (ŠSS) zagovarja naše interese pred upravo Študentskega doma Ljubljana, hkrati pa si vsako leto oprta breme organizacije dveh temeljnih kamnov občudijskega življenja – pustovanja in Majskih iger. Mraz je rezal do kosti, ko smo v toplem začetju pisarne kramljali o njihovem delu. Kup posterjev za pustovanje je že ležal na mizi, v ozadju pa smo vsake toliko poškilili na zaslon s prenosom rokometne tekme med Slovenijo in Španijo.

KDAJ IN KAKO STE SE ODLOČILI ZA SODELOVANJE V ŠSS-JU?

Nina Pižorn (predstavnica za stike z javnostjo): Jaz sem se pridružila predvsem zaradi novih izkušenj in poznanstev, moja naloga so stiki z javnostmi. Sem absolventka komunikologije in želim znanje, pridobljeno na fakulteti, preizkusiti tudi v praksi.

Žiga Šraml (oblikovalec): Jaz študiram grafične in interaktivne komunikacije na Naravoslovnotehniški fakulteti, v ekipi sem zadolžen za oblikovanje, tako da tudi jaz poskušam prenesti znanje s fakultete v prakso.

Timotej Kolar (vodja tehnike Majskih iger): Mene je vedno zanimalo zakulisno dogajanje na Majskih igrah in sem se zaradi tega z veseljem odzval na povabilo k sodelovanju s strani bivšega predsednika.

Janez Sojč (predsednik ŠSS): Jaz sem se odločil kandidirati za predsedniško mesto, ker sem letos absolvent in imam nekaj več časa kot prejšnja leta. Zame je to idealen čas, da si nabere nekaj izkušenj in novih poznanstev. To je nek uvod v odgovornost in svet odraslih. Naučil sem se postavljati meje in predvsem reči, ne. Upam, da bosta Nina in Žiga svoje izkušnje nekoč lahko predstavila delodajalcu, saj je dandanes zelo težko dobiti izkušnje.

PETER, V KLEPETU PRED INTERVJUJEM SI DEJAL, DA JE SKORAJ LAŽJE DELATI PROJEKTE V LJUBLJANI KOT PA V SVOJEM DOMAČEM KRAJU NA DOLENJSKEM.

Peter Gerdin (vodja športnega dela Majskih iger): Res je, lažje se dokažeš, ker te nihče ne pozna in je pomembno le to, kaj znaš. Sem pa imel tudi to srečo, da sem bil v krogu ljudi, ki so mi pokazali, kaj ŠSS dela in so me povlekli v svojo sredo. Pred tem si nikoli nisem mislil, da bom na kakšni voljeni funkciji. Moj študij na Fakulteti za strojništvo nima veliko strokovne povezave s

samim delom ŠSS-ja, mi je pa všeč delati z ljudmi. Tukaj se lahko dokažeš in razviješ svoje talente. V ekipi smo nabrani z vseh vetrov, tako da je delo vedno pestro.

KDAJ STE PRIČELI S PRIPRAVAMI NA PUSTOVANJE IN KDAJ PRIČNETE S PRIPRAVAMI NA MAJSKE IGRE?

Peter: Takoj, ko se novembra zbere nova ekipa ŠSS-ja, se prične tudi priprava na večje dogodke. Za pustovanje imamo sedaj že vse pripravljeno, takoj po pustovanju pa preklapimo na organizacijo Majskih iger. Vmes bomo organizirali tudi še nekaj izletov.

KAKO DELUJETE OPERATIVNO?

Janez: Vsak član ekipe v grobem pokriva svoj del zadolžitve. Vsi skupaj imamo sestanek enkrat na mesec, v vmesnem času pa jaz usklajujem delo. Poleg organizacije dogodkov imamo tudi veliko sprotih zadev, saj moramo reševati probleme, s katerimi se srečujejo študenti. Ravno zato imam veliko ekipo, na katero se lahko 100 % zanesem in ji zaupam.

En del organizacijske skupine je bolj aktiven pred samimi dogodki, tukaj mislim na sporočila za javnost in sestavljalce programa, odgovorni za športne dogodke in tehniko pa morajo biti prisotni na samih dogodkih.

OB ORGANIZACIJI TAKO VELIKIH DOGODKOV NAJBRŽ PRIDE TUDI DO KAKŠNE NELJUBE SITUACIJE?

Gregor Kristan (vodja tehnike na kulturnem otočku): Jaz sem imel recimo nekaj težav, ko sem bil kar malo vržen v organizacijo kulturnega otoka. Spomnim se, da mi je sestavljalec programa takrat samo izročil seznam bendov in njihovih tehničnih zahtev. Kmalu sem ugotovil, da imamo na zalogi samo polovico tehnike, ki bi jo zares potrebovali. Tako smo se že po otvoritvi Majskih iger s kolegi usedeli v kombi in se odpeljali po opremo. Kombi smo do vrha nabasali z vso možno opremo in na koncu nam je nekako

Janez: A bomo nekaj spili, prinesem malo vode?

Timotej: Nisem navajen, da Štajerc vpraša "A bomo kaj spili", prinesem vodo? :D

Janez: Jaz se zjutraj zbudim, pokličem Perota, si nardiva jajčke, pol pa narediva kaj za ŠSS.

Žiga: Če pogledamo Googlovo firmo, izgleda isto kot Rožna dolina, imajo 2800 m² zelenih površin zelenih površin, tobogane, igrala.

Janez: Tukaj smo vsi brez skrbi, vsi smo enaki, nihče direktno ne vidi, kdo vozi kakšen avto, koliko denarja ima kdo, vsi živimo v skoraj istih sobah, vsi imamo cimre. Tukaj smo lahko vsi res sproščeni.

Janez: Ja, to so vzeli nek načrt od ŠSS-ja, pa so ga priredili za svoje potrebe.

Janez: Ko se učiš, se učiš, ko se pa fešta, se pa fešta na fulare. Fertik.

uspelo izpeljati vse dogodke brez večjih težav. Tako je pač vedno – enkrat ali dvakrat improviziraš, potem pa zadeve stečejo.

Janez: Veliko je dela in neprespanih noči. Če bi delali to za denar, ne bi imeli nobene računice. Na koncu nam največ pomeni aplavz študentov, saj s tako majhnim proračunom res naredimo veliko.

Katja Kugler (vodja zabavnega programa na Majskih igrah in pustovanju): Na koncu je važno le, da vse uspe, če pa kaj ne uspe, je pa važno le, da nihče ne izve. :D

Nina: Si pa seveda vedno nudimo tudi vzajemno pomoč. Če manjka kakšna pridna roka, se takoj najde nekdo, ki zapolni vrzel.

Timotej: Res delujemo po principu "vsi za enega, eden za vse".

NEKATERI ŽE DLJE UŽIVATE ŠTUDENSKI STAŽ. KAKO SE SPREMINJAJO SOCIALNI ODNOSI MED ŠTUDENSKO POPULACIJO?

Janez: Zdi se mi, da je vedno manj kolektivnega duha. Paradoks socialnih omrežij je ta, da se ljudje zaprejo v svoje sobe.

Žiga: Tukaj pride na plano ena pozitivna stran kadilstva: vsaj nekajkrat na dan prideš ven na hodnik in vidiš še ostale prebivalce svojega štuka :D.

Peter: Jaz opažam tudi, da so ljudje postali bolj sramežljivi, vse težje vzpostavijo prvi kontakt.

Nina: Je pa del problema tudi v bolonjskem sistemu študija.

Janez: Seveda, bolonja te tišči v sprotno delo. Nimaš obdobja, ko bi najprej resno študiral in nato bil malo bolj prost. Sedaj moraš vsak teden pisati neki kolokvij, tako da se vsi večino časa nekaj učijo ali delajo za faks, kar pa zmanjša delež časa za druženje.

KAJ BI PO VAŠEM MNENJU MORALI ODNESTI OD BIVANJA V ŠTUDENSKEM DOMU?

Janez: Vsakemu bi morala biti prioriteta, da v študentskem življenju naredi čim večjo mrežo poznanstev. Tukaj smo vsi brez skrbi, vsi smo enaki, nihče direktno ne vidi, kdo vozi kak avto, koliko denarja ima kdo, vsi živimo v skoraj istih sobah, vsi imamo cimre. Tukaj smo lahko vsi res sproščeni. V svetu biznisa se dogajajo male vojne, tukaj pa ni stroge hierarhije. Tudi kasneje v življenju se poznanstva ohranijo in gotovo bi vsakdo z veseljem z nasvetom pomagal komu, s katerim sta se recimo napila na domski fešti v trojki :D.

Torej bi moralo biti življenje po študiju bolj podobno življenju v Rožni?

Primož Resnik (namestnik predsednika): Mislim ... če bi celo življenje toliko žural, bi imelo to najbrž resne zdravstvene posledice. Kar pa se večje enakosti med ljudmi tiče, se pa strinjam.

Peter: Da se ne bomo narobe razumeli: tudi faks se da normalno narediti. :D Prvo leto, ko sem prišel v Rožno, sem si mislil f**, vsakodnevno so bile žurke, vedno je bilo galama. Tisto leto sem vseeno naredil 13 izpitov, če si discipliniran, je možno vse.

Janez: Moji cimri ti lahko povejo, da sem obiskal vsako žurko, če je le bila prilika, pa sem prišel do magistrske naloge brez problema. Ko se učiš, se učiš, ko se pa fešta, se pa fešta na fulare. Fertik.

Primož: To je recimo ena prednost Rožne. Sam se včasih težko spravim učiti. V mojem bloku so se med izpitnim obdobjem vsi učili, pa sem se potem bil primoran tudi jaz zakopati med knjige, ker enostavno ni bilo nobene družbe. Tako da Rožna tudi koristi. Je pa zaradi mase ljudi tukaj tudi velik pretok idej in znanja.

Žiga: Če pogledamo Googlovo firmo, izgleda isto kot Rožna dolina, imajo 2800 m2 zelenih površin, tobogane, igrala. :D

Janez: Ja, to so vzeli nek načrt od ŠSS-ja pa so ga priredili za svoje potrebe. :D

USTAVIMO SE ŠE OB TRENUTNI PROBLEMATIKI ZA STANOVALCE. KAJ TOČNO SE JE DOGAJALO V ZADNJIH MESECIH?

Janez: V večini primerov je šlo za kraje, imeli smo tudi primere spolnega nadlegovanja. V študentskih domovih je 7500 študentov, kar pomeni, da se določena mera kriminala vedno je in bo dogajala. Z žrtvami smo opravili razgovor in zadeve tudi predali kriminalistom, kaj več pa žal ne moremo storiti. Smo pa morda z obveščanjem po mailing listah sprožili nekaj nepotrebne panike, saj je Rožna dolina še vedno zelo varna soseska. Del problema je tudi v nas samih, saj se lahko le mi med seboj več družimo in tako hitreje prepoznamo vsiljivce, ki lahko kaj izmaknejo. Vsakič, ko zapustimo sobo, jo moramo zakleniti. Če prebivalci opazijo kaj sumljivega, naj se nemudoma medsebojno obvestijo. Varnostniki in kamere veliko stanejo, na koncu račun plačamo mi, varnost pa se ne poveča kaj dosti. Varnostnik je lahko na vhodu vsakega bloka, v šestih nadstropjih naenkrat pa ne more biti.

KONEC SEPTEMBRA JE PRIŠLO DO MANJŠE AFERE S PRESELTIVAMI IN IZSELTIVAMI ŠTUDENTOV. JANEZ, TI SI SE MORAL SOOČITI S TEM TAKOJ PO ZAČETKU SVOJEGA MANDATA. KAKO STE POSREDOVALI?

Janez: Do težav je prišlo, ker je ministrstvo prvič v vseh letih delalo natanko po zakonu. Na žalost niso predvideli, kakšne posledice bo to prineslo v realnem življenju. Poslali smo poziv ministrstvu, predsedniku države, rektorju, predsedniku vlade, županu Ljubljane. Skupaj z upravo ŠDL (Študentskega doma Ljubljana) smo na pogovorih z ministrstvom predlagali sistemsko rešitev. Oni so rekli "hvala lepa za predloge", sedaj pa se dogodki odvijajo naprej na ministrstvu. Pritiskali smo, kolikor se je le dalo, za situacijo v ŠDL pa smo skupaj z upravo zaenkrat našli rešitev.

KJE IN KDAJ LAHKO STOPIMO V KONTAKT Z VAMI?

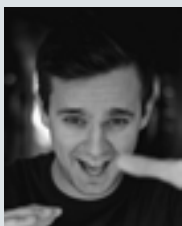
Janez: Skozi vse leto imamo odprto pisarno, ki se nahaja v drugem nadstropju, skrajno desno v Domu 3 v Rožni dolini. Sicer imamo za čas Največjega študentskega pustovanja in Majskih iger odprto pisarno tudi v prvem nadstropju Doma 3, kjer se prodajajo vstopnice. Tam potekajo tudi prijave na igre in dogodke. Več informacij in naše dogodke najdete na Facebooku, spletni strani ter posebni spletni strani za Majske igre. Za vsa vprašanja, nejasnosti in pojasnila smo vedno na voljo, ker se zavedamo, da smo mi tukaj zaradi vas in ne vi zaradi nas.

Naš zadnji projekt je bila pustna zabava v Rožni. Se najdeš na sliki?

PREDSTAVNIKI ŠTUDENTSKIH DOMOV

PREDSEDNIK ŠSS
JANEZ SOJČ

PODPREDSEDNIK ŠSS
FILIP DRAŽEK

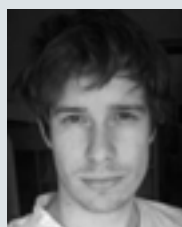
DOM 1
SIMONA POdleSEK

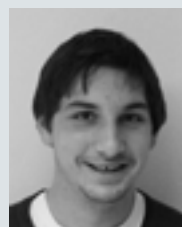
DOM 1
DAJANA MILJEVIĆ

DOM 2
SARA GREGL

DOM 2
MARTIN NOVAKOVIČ

DOM 3
LUDVIK LUCI

DOM 3
SEBASTJAN LUKAČ

DOM 4
IVO PERTOT

DOM 4
EVA UKMAR

DOM 5
NASTIJA FIJOLIČ

DOM 5
ROSANA MAJHENIČ

DOM 6
BARBARA BAN

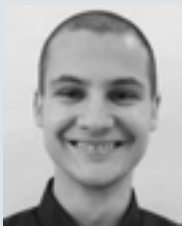
DOM 6
NEŽA MANDL

DOM 7
SAŠA PERKON

DOM 7
NASTJA FABBRO

DOM 8
GAŠPER MAURER

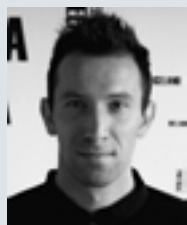
DOM 8
TIFFANY ŽIŽEK

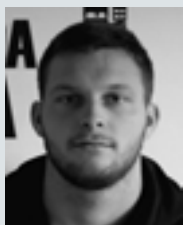
DOM 9
URŠA KEŠAR

DOM 9
JULIJA PAUL

DOM 10
PETER GERDIN

DOM 10
GREGOR KRISTAN

DOM 11
MATIC MOHAR

DOM 11
PETRA VIVOD

DOM 12
ERIK LISJAK

DOM 12
RASIM ŠABIĆ

DOM 13
ALJAŽ ČOH

DOM 13
ŽIGA ŠRAML

DOM 14
MATJAŽ CIGOJ

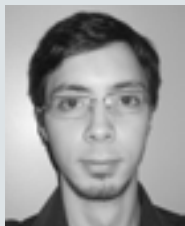
DOM 14
ANJA BRUS

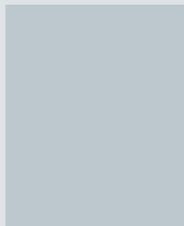
DOM ŠD3
URBAN ARNIČ

DOM ŠD3
DOMEN ARNIČ

DOM ŠD4
VALENTIN POČKAJ

DOM ŠD4
EVA KALŠEK

DOM G59
FILIP DRAKOVIČ

DOM G59
DAVID KAPELJ

DOM FDV
BORUT JURŠEVIČ

DOM FDV
TADEJ OCVIČ

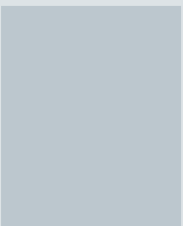
DOM A
KRISTIAN PREKPALJAJ

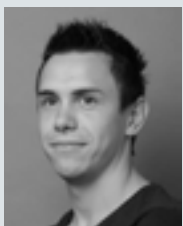
DOM A
MITJA ČESNIK

DOM B
MARUŠA KOKOL

DOM D
MOJCA KLEMENČIČ

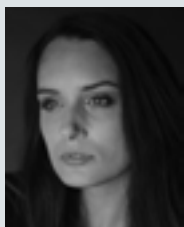
DOM C
BENJAMIN VOVK

DOM C
MIRAN MIHELIČ

DOM TOPNIŠKA
RUBY R. LAKOTA

DOM TOPNIŠKA
TINA MASTNAK

DOM ILIRSKA
ŽIGA OMEJEC

DOM ILIRSKA
INES IRČIČ

DOM VŠZ
ROBERT NEMEC

DOM VŠZ
JANA ŽURA

DOM AK
ANITA VOLČANJŠEK

DOM AK
JANET ČUFER

DOM POLJANSKA
ALJAŽ BEDNAR

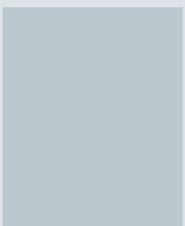
DOM POLJANSKA
ŽAN BELOGLAVEC

DOM DPL
URŠKA SLAPŠAK

DOM DPL
BLAŽ BELEC

DOM LIT
ARIANA SMAJICW

MLADINSKO ULIČNO DELO PROJEKT ČLOVEKINJE

PRIPRAVILA: ERIKA ČIGON

»NASLAVLJAMO TO, V ČEMER SE NAHAJAMO«

Tokrat o konceptu terenskega in uličnega dela z mladimi v Ljubljani, kot ga vidijo sodelavci Zavoda BOB. Ukvarjajo se z aktivnim udejstvovanjem mladih v družbenem dogajanju, posebej tistih, ki nimajo javno zastopane glas ali pa ta sploh ni slišan. Pomembno načelo delovanja je stremljenje k večjemu socialnemu vključevanju mladih, ki so bili iz različnih (pogosto izvirajočih socialno-ekonomskih) razlogov potisnjeni na obrobje svoje družbe in socialnih krogov, zaradi česar so mnogi postali konfliktni, agresivni ali pa popolnoma spregledani in zapostavljeni. Skupine mladih uličnih delavcev si prizadevajo za večjo slišnost in upoštevanje interesov vseh mladih v družbi. Poleg uličnega dela se z mladimi povezujejo preko organizacije kulturnih, športnih, glasbenih dogodkov ter ponujanja možnosti izobraževanja in pridobivanja veščin, potrebnih za preživetje in kasnejšo zaposlitev. Pogovarjali smo se s tremi mladinskimi delavkami, ki aktivno sodelujejo pri projektu Človekinje, v katerem si prizadevajo odkriti razloge in okoliščine, ki mlade napeljejo do različnih oblik vandalizma. Povedale so, kako so se projekta lotile ter kakšna je njihova izkušnja uličnega dela.

KAJ JE MLADINSKO ULIČNO DELO?

Mladinsko ulično delo je oblika terenskega dela, ki se ga izvaja na javnih površinah in površinah javnega značaja ter sledi načelom mladinskega dela, določenih v zakonu. Bistvo pa je to, da gremo ven, na teren, kjer se družimo z mladimi v neformalnem okolju. Širše pa lahko rečemo, da je terensko delo skupni termin za različne oblike dela, v našem primeru vzgojno-izobraževalnega in socialno vključevalnega, ki se ga izvaja izven primarnih institucij delavcev. Obstajajo tri oblike terenskega dela: a) delo na drugi institucijah (osnovne šole, mladinski centri, zapori, bolnišnice), b) kjer se ciljna populacija druži/živi, to je delo na domovih ciljne populacije, ter c) ulično delo, kar pomeni delo s ciljno populacijo na javnih površinah (ulica, parki) in površinah javnega značaja (tudi kdaj hale v trgovskih centrih). Mi pretežno izvajamo ulično delo. V okviru Človekinj tudi delo na drugih institucijah (v načrtu imamo delo na OŠ, sodelujemo z četrtnimi mladinskimi centri itd.). S terminom mladinskega uličnega dela smo želeli označiti ulično delo z vidikom mladinskega dela. Kjer so ciljna populacija mladi, načelno gre za delo mladih za mlade, spodbuja aktivno participacijo in avtonomnost med mladimi.

KAKO JE DELATI NA TERENU IN KAKO SE PO VAŠE TO LOČI OD FORMALNEGA, INSTITUCIONALNEGA DELA?

Institucije oziroma organizacije imajo postavljena svoja pravila in načela delovanja. Vključeni mladih jih lahko le v manjši meri spreminjajo, kot udeleženci pa jih morajo upoštevati. Nasprotno so na ulici oz. na terenu oni tisti, ki jih sami postavljajo. S terenskim delom vstopamo v prostor, ki je njim bolj domač in ga večinoma uporabljajo v prostem času, zato moramo uporabiti manj formalne, bolj subtilne pristope in razumeti, da imajo svoja neformalna pravila delovanja. Če se problemi ustvarijo na ulici, je potrebno biti tam. Lahko gremo v osnovne in srednje šole in imamo tam delavnice o tem, kako učenci preživljajo svoj čas, o psihoaktivnih substancah, kako omilimo škodo, kako pomagamo prijatelju ... ampak to je vseeno druga situacija. Ta pogovor v šoli je distancirana situacija, še vedno je hipotetična situacija ali, kot rade poimenujemo, »what if situacija«. Ko si pa direktno na terenu, v kontekstu druženja na javnih površinah, si lahko konkretno, »tukaj in zdaj«, dejanja so bolj oprijemljiva in imajo s tem večji vzgojni učinek, saj jih lahko hitro apliciraš, razložiš in pokažeš vsem vpletenim v situaciji, npr. kako poskrbeti za prijatelja, ki je popil preveč alkohola.

USMERIMO SE V ENEGA VAŠIH AKTUALNIH PROJEKTOV ULIČNEGA DELA, KI STE GA POIMENOVALE ČLOVEKINJE. KAKŠNA JE IDEJA TEGA PROJEKTA, ZA KAJ PRAVZAPRAV GRE?

Človekinje se ukvarjamo s specifično populacijo, z mladimi, ki se večino svojega prostega časa dobivajo in zadržujejo na športnih površinah ob vrtcih in šolah. Mestna občina Ljubljana (MOL) nas je, kot strokovnjake terenskega dela v Ljubljani, v sodelovanju z Javnim zavodom Mladi zmaji, pozvala k oblikovanju izvedbenega dela družbeno odgovorne kampanje proti vandalizmu "Človek, čuvaj svoje mesto, samo eno imaš." MOL je v letu 2015 naredila raziskavo vandalizma na objektih in ugotovila, da je v zadnjih štirih letih nastalo za približno 357 tisoč evrov škode ter, da je tri četrtine zabeleženih dejanj vandalizma na stavbah in premoženju šol in vrtcev. Ni bilo narejene analize povzročiteljev vandalizma in njihovih potreb (v analizi je poudarjeno, da vandalizem niso nujno osnovnošolci, vendar so lahko različni ljudje, tisti iz okoliških blokov, mimoidoči, najstniki ...). Skupaj smo prišli do ugotovitve, da je potrebno raziskavo poglobiti, se odpraviti na teren in raziskovati lokalni kontekst vandalizma v okolici posameznih najbolj izpostavljenih šol. Odločili smo se, da gremo v celostno raziskovanje terenov, iz števil, ki so na papirju, v izkušnje oseb, lokalcev in njihovo mnenje konec koncev najbolj šteje. Sodelujoči so razumeli dejstvo, da ne moremo imeti univerzalnega odgovora, da nimamo enakega pristopa v vsaki skupnosti, ampak jo prilagajamo na njihove specifične. Kako se sploh tam kaže vandalizem, kaj so vzroki, šele nato lahko razmišljaš o preventivi in o konkretnih aktivnostih, ki jih lahko delamo v posamezni skupnosti. Všeč nam je, da smo imele čas za raziskovanje, da smo izhajale iz njihovih potreb in da nismo tja vletele s svojimi vnaprej pripravljenimi pravili – da je konec koncev to njihova pobuda in da smo me samo fasilitator v skupnosti, ki pomaga hitrejšo vrteti kolesa in lahko lažje vpliva na odločevalce v imenu mladih z ulice.

Tako smo imele smo proste roke, da smo se dogovorile, kako bomo tole izvedle, obliko, način, urnik, kako bomo pristopile k učencem. Odločile smo se, da zadeve najprej dobro raziščemo ter šele nato ukrepamo. Vedno delamo v parih, ena oseba je stalna, druga se rotira. Večkrat na dan smo lahko prišle na igrišče, zjutraj, popoldan, zvečer. Najprej smo samo opazovale, kdo se druži, koliko jih je, kaj počnejo, koliko je smeti, koliko igral, katera so poškodovana ... skratka vse njihove aktivnosti. Čez čas, ko smo bile že velikokrat tam, smo se začele z mladimi pozdravljati, postopoma smo si prišli bližje in na koncu smo se z njimi že pogovarjale, lahko smo jih direkt vprašale o njihovi izkušnji, kaj bi potrebovali, kaj jim je všeč, kaj jih moti ter splošno, kako preživljajo prosti čas, kaj jim je smisel druženja. Na podlagi opazovanja na terenu, vzpostavljanja stikov, na pogovorih in teoriji, ki smo jo prebrale, smo ugotovile, da neka preventiva ali celo kurativa v smislu posameznikov na ulici ni mogoča. Enotne smo si bile, da je najboljši princip, da delamo na skupnosti in opolnomočenja skupnosti. Tudi iz drugih projektov uličnega dela, smo se naučile, da je skupnost več kot samo mladi in da je tudi več od zgolj druženja na javnih površinah. Na veliko lokacijah nismo zares zaznale vandalizma, ko smo jih obiskale, tudi mimoidoči so bili takšnega mnenja. Ljudje, ki tam živijo, tega ne občutijo na isti način. Zato smo se odločile za delo s celotno skupnostjo, saj je kljub vsemu med mladimi prisotna neka oblika nezadovoljstva, ki se lahko izraža v dejanjih (prikritega) vandalizma.

KAKO BI OPISALE ODNOS, KI STE GA V TEM ČASU VZPOSTAVILE Z MLADIMI NA ULICI?

Z večino mladih, s katerimi delujemo, imamo spoštljiv odnos, kar pa smo morali skupaj vztrajno in postopno graditi. Vloga mladinskega uličnega delavca je namreč v Sloveniji precej neprepoznana. Ko te nekdo sreča, se navadno usuje plaz vprašanj, kaj delaš, kako to zgleda, kaj je sploh namen. Lahko rečemo, da nas mladi zelo različno dojemajo, saj si ves čas prizadevamo za strokoven pristop. Smo nekaj med njihovimi prijatelji in neko avtoriteto, ki nikakor ni represivna. Ne bomo klicali policije nad njih, ne bomo jih zatožili, ko se bomo npr. odkrito pogovarjali o psihoaktivnih substancah, vendar jih istočasno tudi ne bomo z njimi konzumirale. Spodbujale bomo premislek, refleksijo o tem. To je naše delo, za katerega je potreben profesionalen pristop, ki ga dojemamo kot ravno-težje med prijateljskim pristopom in strokovno vsebino, kar je potrebno glede na kontekst vsakič znova vzpostavljati.

NA KAKŠEN NAČIN VREDNOTITE UČINKE SVOJEGA DELA IN KAKŠNI SO KRITERIJI?

No, nekatere je zagotovo lažje objektivno vrednotiti kot druge. V splošnem pa so opazni. Če izhajamo iz tega, zakaj ulično delo – je kot odgovor na današnjo rigidnost in neodzivnost institucij s svojimi vzgojno-izobraževalnimi programi, ki ne vključujejo celotne populacije, ne odgovarjajo več na potrebe, skratka ne izpolnjujejo svoje naloge tako, kot bi morale, zato potrebujejo dodatne oblike dela (zapustiti svoj varni prostor) in že zaradi tega je učinek viden. Kot rečeno, je posebnost terenskega dela, da je izredno lokacijsko pogojeno in je s tem tudi vedno nekoliko drugačno, proizvede drugačne učinke. Za predstavo našega dela je lahko primer, ko smo raziskovale dogajanje in oblike druženja mladih na športnih površinah in smo temu v začetku namenile vsaj pol leta, brez kakršnihkoli drugih večjih intervencij, samo opazovanje in raziskovanje. Vendar smo se z določenimi mladimi povsem nepričakovano precej zblížale, kmalu so predlagali, da bi v njihovi četrti skupaj organizirali prireditve. Bile smo popolnoma navdušene nad njihovo pripravljenostjo in entuziazmom, zato smo se odločile, da malce spremenimo naš prvotni načrt in jih pomagamo pri organizaciji. Konec koncev so takšne samoiniciativne pobude mladih med našimi cilji. Začeli smo s časovnico, ki so jo pripravili sami ter nadaljevali z vsemi nujnostmi, kot je prijava dogodka, obvestilo Sazasu, vabila krajanom. Ves čas smo praktično samo bdele nad dogajanjem in ga po potrebi usmerjale z vprašanji »kaj še potrebujemo, da bo dogodek uspešen?«, »kje točno potrebujete našo pomoč?« in podobno, s čimer smo jih skušale postaviti v aktivno vlogo organizatorja. Mladi se hitro učijo, ne da bi se tega zares zavedali, zato bi morali imeti več pogojev aktivne participacije v svojem okolju. Drugi, bolj oprijemljivi učinki, pa so npr. upad prijav zaradi kršitev javnega reda in miru na določeni lokaciji v določenem časovnem obdobju, potem število kontaktov, ki jih uspešno vzpostaviti na akcijah, koliko smeti zberemo, katere dogodke izvedemo skupaj ter njihovi odzivi. Vzdušje, dvig ozaveščenosti – tega ne merimo, lahko samo sklepamo po teh indikatorjih, ki smo jih naštele.

Tvoje STARO = zame NOVO

PRIPRAVILA: JELENA ČIVČIČ

IZMENJEVALNICA OBLAČIL IN REČI

A veš un filing, ko ne veš, kaj bi oblekel, čeprav imaš polnooo omaro oblačil. In kar stojiš in čakaš in mineva čas. Čeprav se vsem to zagotovo ne dogaja, se pa vsi kdaj najdemo v situaciji, ko je naša omara tako polna, da se odločimo za čistko. Toliko oblačil, še dobrih in celih, katerih namen je, da krijejo tvoje telo, te zaščitijo pred mrazom ali pa v toplejših mesecih zastrejo samo določene dele telesa. Vsi pa vemo, da danes oblačila služijo še čemu drugemu in pozabljamo na njihovo primarno namembnost. Modni trendi se menjajo hitreje, kot jaz menjam svoje gate. Oblačil se (pre)hitro naveličamo in vendar si glede na naš študentski, ne preveč globok, žep ne moremo ali ne želimo privoščiti vedno novih kosov oblačil.

Jasno, da se stvari obračajo, svet, odnosi in naš mindset se spreminja. Veliko je govora o trajnostnem razvoju, o reciklaži, o ponovni rabi materialov. Postajali naj bi vedno bolj ozavešeni in tako tudi delovali in učili druge. Zadnje čase tudi sama posvečam temu večjo pozornost. Redno se dogaja, da raje kot Čopovo izberem Trubarjevo ulico in zaidem v second hand trgovino, katero zapustim zadovoljna z nakupom rabljenih Zara hlač, ki so me tisti dan prikrajšale le za eno belo kavo. Da ne omenjam ostalih podobnih projektov in trgovin s second hand izdelki, izmenjevalnicami rabljenih oblačil ali knjižnice REČI. Tega je ogromno. In s tem zavedanjem in to paleto informacij, kaj vse že obstaja, res ni bilo težko priti do ideje o organizaciji podobnega dogodka v naši študentski oazi v Rožni dolini.

Zgodilo se je v konec poletja, ko mi je po sezonski čistki v kotu sobe ostala škafka oblačil, s katerimi nisem imela bližnjega srečanja od pantiveka. Škafka je pridno čakala na odvoz do zabojnika Humane, vendar še nobena od naju ni vedela, da jo bo pot peljala drugam ...

”V študentskih domovih v Rožni dolini želimo izvesti izmenjevalnico rabljenih oblačil in reči. Zakaj? Verjamem, da nisem edina, ki ima en kup dobro ohranjenih oblačil in jih zaradi različnih razlogov ne uporablja več, želi pa si, da bi našle novega, osrečenega lastnika. Kar me najprej zanima je to, ali se najde kdo v našem domu, ki bi rad/a pomagal/a z »organizacijo« tega dogodka?”

S tem mailom sem naslovila stanovalce našega študentskega doma 1 v želji, da se mogoče najde še kakšen istomisleči. Na moje presenečenje sem prejela kar 13 odzivov, ki so pozdravili to idejo. Anca, Aljaž, Silvija, Mitja, Barbara, Mirna in Sonja pa so izrazili tudi željo po aktivnem sodelovanju. Tako sem kmalu po tem sklicala naše prvo srečanje, kjer smo se takoj lotili snovanja našega »projekta«. Okvirno smo zastavili potek dogodka in si razdelili zadolžitve. V prvi fazi smo morali priskrbeti prostor in pri tem nas je v svoje kletne prostore velikodušno sprejel Ludvik, predstavnik Doma 3. Prostore smo očedili in opremili še z dodatnimi

mizami in stoli, ki so kasneje služili kot razstavni elementi za rabljena oblačila in reči. Osrednji del prostora smo namenili domačinu Ročnemu Nogometu, ki je skrbel za pestro dogajanje tekom dogodka. Da bi ustvarili še bolj sproščeno in domače vzdušje, smo prostor osvetlili z ambientalno svetlobo (beri: namiznimi lučmi), prav tako tudi nismo pozabili na prisotnost ostalih človeških čutov – spremljala nas je glasba in prostor se je napojil z vonjem po čaju. Manjkala so le še oblačila in njihovi izmenjevalci. Neučakano smo 15. decembra 2015 ob 16. uri pričakali prve študente, ki so vstopili, naloženi z vrečkami, polnih oblačil, in z njimi začeli polniti prazne mize. Po eni uri, ko se je zbralo že nekaj izmenjevalcev in ko so se kupi oblačil in reči vidno povečali, se je končno začelo.

A veš, ko si v glavi zarišeš sliko, kako bo nekaj potekalo? No, to, kar sledi, ta nori občutek, ko ugotoviš, da enih stvari pač ne moreš predvideti oz. da si jih predvidel totalno drugače. Npr. predvideli smo, da se bo izmenjevalnice udeležilo vsaj 10 študentov iz vsakega študentskega doma. Predvideli smo, da bo vseh skozi potrebna naša podpora in usmerjanje, da bodo udeleženci zadržani in da se ne bodo dolgo mudili na dogodku.

Valda ni prišlo 150 ljudi. Prišlo je 30 ljudi, vključno z obiskovalci, vendar ne samo iz študentskih domov Rožne doline, kakor smo pričakovali, temveč iz cele Ljubljane. Za njih smo se trudili, da bi jim omogočili čim bolj sproščeno dogajanje, a nismo predvideli, da bodo ravno oni tisti glavni vir sproščenega ozračja. In zgodil se je pravi mali »community«. Študentje so med čakanjem, da targetirajo nove prišleke s svežim kupom cot za menjavo, hangali in se družili ob čaju. Smeh, ki je odzvanjal ob igranju ročnega nogometa, je igrivo sovpadal z glasbo. »Ali mi ta obleka paše?« se je v slačilnici slišalo vprašanje študentov, ki so se prvič videli med seboj. Takšno sproščenost med neznanimi težko najdeš v trgovinah tipa H&M. Čeprav je bilo študentov manj kot študentk, se je dvema posrečilo, da sta si že takoj v začetku izmenjala čevlje, saj sta hitro ugotovila, da imata isto številko noge in podoben okus. Tisto popoldne so bili to sploh edini moški čevlji na izmenjevalnici! V takšnem posrečenem vzdušju so se odprle zanimive debate in oblikovali novi stiki, pri čemer so bili predlogi o nadaljnjih izmenjavah skoraj stalnica.

Še veliko je takšnih vtisov, ki me bodo spremljali, kadar se bom spominjala naše prve izmenjevalnice. Ja, prav prve, saj to pomeni, da sledi druga. Organizatorji smo bili z dogodkom več kot zadovoljni in sodeč na komentarje in pohvale tudi udeleženci. In verjetno boš zadovoljen tudi ti! Sigurno si že kdaj dobil od babice za božič pulover, ki ga ne nosiš. Ni panike! Ne rabiš skrbeti, saj se ga lahko znebiš na naslednji izmenjevalnici! Več informacij lahko najdeš na FB: Tvoje staro = zame novo. Se vidimo :)

»Super ideja !« (Tina B., udeleženka izmenjevalnice)

»Odlično, končno tudi na naših tleh tovrstni dogodki! Sem bila v fazi organizacije nekaj podobnega, pa ste me prehiteli. Upam, da smo študentje iz drugih domov tudi dobrodošli :)« (Pia P.)

»Fajn ste se to spomnili! Kdaj bo spet?« (Julija L.)

»Izmenjevalnica je idealna za čas, ko imamo v omarah vse preveč stvari za to, da nabirajo prah, medtem, ko lahko nekomu drugemu koristijo. Vsekakor prijetna izkušnja.« (Aljoša M.)

ŠOPING? NE, HVALA.

PRIPRAVILA: SKUPINA VREDNOTNIŠTVO

Skupina sedmih študentk socialne pedagogike Pedagoške fakultete v Ljubljani je v okviru projekta »Vrednotništvo« opozarjala na neracionalno potrošnjo. Zdi se jim, da potrošništva in nakupovanja ne moremo več enačiti, saj je potrošništvo veliko več od nakupovanja – je eno izmed glavnih gonil kapitalizma današnjega časa. Narekuje nam, da bomo s kupovanjem in obdarovanjem dosegli kvalitetnejše odnose in izboljšali občutek lastne vrednosti. Ne, hvala. Za to, da mi lahko kupujemo, morajo v drugih predelih sveta ljudje garati za mizerno plačilo.

Na različnih lokacijah (v nakupovalnih središčih Supernova Rudnik in City Park BTC ter v starem mestnem jedru prestolnice) so izvedle akcijo z naslovom »Šoping? Ne, hvala.« ter se kot živi zid, v času praznične nakupovalne mrzlice, sprehodile po Ljubljani in mimoidočim razdeljevale kartice s sporočilom projekta. Zgovoren je napis na hrbtni strani njihove kartice »Letos od mene ne dobiš noveletnega darila ... Raje ti podarim čas, ki bi ga zapravil za nakupovanje. Kdaj se dobiva?« S tem so želele ljudi spodbuditi k razmisleku pred nakupovanjem, koliko energije in časa to vzame, ali sploh določen artikel res potrebujemo in kakšne so družbene posledice takega ravnanja. Lahko bi rekli, da smo ostali ujeti v navidezni svobodi

izbir in odločanja. Vseh reči imamo preveč, časa pa premalo. Vsakič znova se moramo spomniti še drugih načinov, premisliti in izbrati. Včasih zadostuje že kosček podarjenega časa. Odzivi ljudi ob srečanju z živim zidom na ulici so bili veliko bolj pozitivni kot v nakupovalnih središčih. Mimoidoči so pristopali k skupini in s svojimi komentarji ter vedenjem podpirali idejo akcije. Nekateri med njimi so se celo za krajši čas pridružili, posneli nekaj fotografij ter želeli izvesti več o akciji. Če tudi vas zanima več, na kakšen način so akcijo izvedle, lahko obiščete njihov facebook profil Šoping? Ne, hvala, svoje odzive pa jim lahko pošljete tudi na e-mail naslov vrednotnistvo@gmail.com.

POTEP PO MALEZIJI

PRIPRAVILA: TEJA KOREN

PRESEČIŠČE MNOGIH KULTUR

Malezija je država v Juhovzhodni Aziji, in sicer je razdeljena na dva dela – eden je celinski in meji na Tajsko in Singapur, drugi pa je na otoku Borneo. Je zelo pisana in raznovrstna dežela, saj se v njej preliva mnogo različnih kultur – največji del prebivalstva sestavljajo Malajci, sledijo pa Kitajci in Indijci. Te tri kulture so na vsakem koraku močno prisotne in prispevajo k posebnemu čaru in edinstvenosti države, ki sva jo s fantom obiskala v lanskem septembru.

OD BETONSKE DO PRAVE DŽUNGLE

Najina pot se je začela v Kuala Lumpurju, ki je glavno in največje mesto Malezije. KL, kot je pogosto krajšano tako med domačini kot tudi med turisti, ima 7,2 milijona prebivalcev. Mesto je natrpano z neskončno visokimi stolpnici, ogromnimi nakupovalnimi centri, z vrvežem in kaotičnim prometom, na drugi strani pa je presenetljivo zeleno – na vsakem koraku namreč najdemo lepo urejene parke. Zelo je znano po hrani, ki je raznolika, vrhunska in poceni. To velja predvsem za t. i. street food oziroma hrano s stojnic. Te so prisotne na nekaterih ulicah, ki se zvečer spremenijo v eno veliko restavracijo na prostem. Na stojnicah ponujajo hrano z vseh delov Azije. Večerja na majhnih plastičnih mizah na natrpani ulici, medtem ko mimo tebe vozijo avti in motorji, je posebno doživetje, saj je kaotično, pristno in prežeto z nešteti vonji.

Druga znamenitost, po kateri je Malezija gotovo najbolj znana, pa sta ikonična stolpa Petronas Towers. To sta dva jeklena nebotičnika, visoka 451 m, povezana pa sta z mostom. Ko sva se prvi večer v Kuala Lumpurju odpravila do nebotičnikov, sva ostala brez besed, saj sta res mogočna. Vstopnice za most, ki ju povezuje, so omejene in tudi zelo drage, zato sva se za razgled na velenost raje odpravila na telekomunikacijski stolp Menara Tower, ki je visok 421 m in res ponuja čudovito panoramo mesta. KL pa je še veliko več kot samo vrtočlave stolpnice – ponuja namreč ogromno čudovitih templjev, med drugim tudi hinduistični tempelj Batu caves, ki se nahaja nekaj kilometrov severno od mesta in je za nekaj centov dostopen z vlakom. Do ogromne jame vodi 270 stopnic, pred njo pa stoji ogromen zlat kip. Posebnost jame so tudi opice ☐ nešteto opic, ki se prosto sprehajajo naokoli. V KL-ju sva obiskala tudi ptičji park, ki je največji na svetu. Sprehajanje med vsemi možnim vrstami ptic, ki niso v kletkah, je osvobajajoče doživetje.

Po štirih dneh v prestolnici pa je bil čas, da se odpraviva naprej. Naslednja postaja je bila džungla – tokrat ne betonska, kot je

KL, temveč čisto prava, zelena, gosta džungla. Z javnim avtobusom sva se odpravila do 180 km oddaljenega Jerantuta, kjer sva presedla na avtobus za Kuala Tahan – majhno vasico na obrobju nacionalnega parka Taman Negara. V avtobusu sva bila samo midva ter trije domačini, saj se večina turistov odloči za vožnjo po reki. Vožnja je bila precej adrenalinska, saj smo v starem in precej izdelanem avtobusu na veliko prehiteli ostale avtomobile na cesti. V Kuala Tahanu sva ostala tri dni, ki so bili velik kontrast tistim, ki sva jih preživela v KL-ju. Vasica je umirjena, ima nekaj restavracij, ki so namenjene turistom, glavna atrakcija pa je džungla ter dejavnosti, povezane z njo. Midva sva se odločila za pohod po brveh, ki so napete med sekvojami in neke dosežejo tudi do 80 m višine, ter za ogled stare avtohtone vasice, do katere vodi samo pot s čolnom.

ČAJNE PLANTAŽE IN ULIČNA HRANA

Zaradi počasnega javnega prevoza, znanega po velikih zamudah, sva se do naslednje destinacije odpeljala s kombijem ene od mnogih agencij, ki ponujajo poceni prevoze po državi. Po celodnevni vožnji smo končno prispeli v obmorsko mesto Kuala Besut, ki leži na severovzhodu države. Tam smo se vkrcali na čoln, ki vozi do čudovitih otočkov Perhentian. To sta dva otoka – manjši Kecil, ki je bolj backpackerski in žurerski, ter večji Besar, ki je bolj umirjen in družinski. Oba otoka sta majhna, gibanje po njiju pa poteka izključno peš ali z vodnimi taksiji. Najprej sva nekaj dni preživela na večjem otoku, kjer je bilo zelo umirjeno, saj se je sezona bližala koncu. Na plaži sva bila skoraj sama, družbo nama je delalo le nekaj domačinov. Po treh dneh sva se preselila na Kecil, kjer je bilo zelo drugačno vzdušje – predvsem je bilo bolj obljudeno in bolj živo. Da nisva samo poležavala na soncu in lenarila pod palmami, sva šla na snorkeling, ki je bil ena najboljših izkušenj potovanja. V topli turkizni in kristalno čisti vodi sva videla ogromno želvo, koralni greben, poln pisanih ribic, ter plavala z morskimi psi. Po skoraj enem tednu vročega sonca sva se odločila za premik v hladno višavje Cameron.

Celodnevna vožnja naju je končno pripeljala v kraj Tanah Rata, ki leži v višavju na nadmorski višini 1500 m. Temperatura je bila okrog 15 stopinj, kar je bil za naju precejšen šok, saj sva bila vajena soparnih 30 stopinj. Višavje je znano predvsem po čudovitih čajnih plantažah, ki celo državo oskrbujejo s črnim čajem, iz katerega pripravljajo značilno pijačo teh tarik – črnemu čaju dodajo kondenzirano mleko ter ga prelivajo, da se speni. Pogled na hribčke, prekrite z zelenimi grmički čaja, je prečudovit. Poleg lepih razgledov pa sva uživala tudi v odlični indijski hrani – tri obroke na dan sva namreč jedla v indijski restavraciji, kjer sva dodobra spoznala najbolj tipične specialitete, kot so bananin list, naložen z različnimi zelenjavnimi jedmi in curry omakami, roti canai ter malezijska specialiteta kuey teow – debeli rezanci z zelenjavo in pekočo omako. Pekoči hrani sva se že kar dobro privadila.

URBANI IN ZGODOVINSKI OTOK PENANG

Po treh dneh v višavju sva se odpravila proti severozahodu Malezije, na otok Penang, ki je s celino povezan s 13,5 km dolgim mostom. Največje mesto na otoku je George Town, ki je znan po odlični ulični hrani, čudovitih stavbah pod UNESCO zaščito ter po ulični umetnosti, ki je prisotna na vsakem koraku.

Najino potepanje po George Townu je bilo v znamenju iskanja vseh poslikav, ki jih je leta 2012 po različnih delih mesta naslikal litvijski umetnik. Grafiti so zanimiv kontrast starim hišam, ki so v slogu kolonialne in kitajske arhitekture. Med iskanjem pa seveda ni šlo brez pokušanja odlične ulične hrane, po kateri je George Town svetovno znan. Spet sva preizkušala svoje meje s pekočo indijsko hrano, tokrat sva se navdušila nad samosami – ocvrtimi zavitki z zelenjavo in curryjem. Zanimiv je bil tudi zajtrk v kitajski restavraciji, kjer sva se ob pokušanju dim suma pošteno osmešila, saj nama hranjenje s palčkami ne gre najbolje od rok.

Na Penangu sva obiskala tudi največji budistični tempelj v Jugovzhodni Aziji, Kek Lok Si. Z nešteti pagodami, vrtovi ter s 30-metrskim kipom bude je tempelj res osupljiv in vreden ogleda. Druga znamenitost otoka je tudi Penang Hill, 833 m visok hrib, na katerega vozi gondola. Hrib je poln zanimivosti, kot so razne mošeje in templji, poleg tega pa ponuja čudovite razglede na George Town.

Mesto nama je pustilo čudovit vtis, saj je prelivanje različnih kultur tukaj še bolj opazno kot kjerkoli drugje v Maleziji. Kitajska četrt, polna majhnih trgovin in restavracij, v katerih nihče ne govori angleško, ter indijska četrt, ki je polna raznih stojnic s hrano in cvetjem ter glasbo, ki se jo sliši z vsakega vogala, dajeta mestu poseben pečat. Sprehajanje po čarobnih barvitih ulicah in opazovanje rikš, ki so posebna znamenitost mesta, daje občutek, da si obtičal nekje v preteklosti.

INTERNATIONAL GATHERING

WRITTEN BY: AICHA BOUGHAZI

A REPORT ON UNCONVENTIONAL STUDENT GATHERINGS IN LJUBLJANA

Almost a year and a half ago some Erasmus students in Ljubljana created something completely different from the typical activities offered to foreign students in our town. And so there was born International Gathering Ljubljana, weekly meetings where different social and political matters are presented and discussed among participants. Everyone is welcome.

It all started in October 2014, shortly after an international group of students organised a solidarity protest supporting Kurds in their fight for Kobane. This political action brought the foreign students together and they decided to initiate a platform where they could talk about similar topics and current events that interest them. Lithuanian militarisation, Beyond gender binary, Self-sustainability in Ljubljana, Terrorism, Rethinking love, relationships and sexuality and Laughter are just a few of the topics that have been discussed so far.

The meetings take place on Fridays at 7 pm in Živko Svotec at Tovarna Rog (Rog factory). Živko Skvotec, a spacious room with a cosy evening atmosphere is located on the second floor of one of Rog's buildings. Since this former factory was squatted by local activists in 2006 and transformed into a non-profitable social center, the usage of the room is free of charge. However, during winter they do share heating costs with other groups. To cover them they used to rely on free donations from the participants but eventually changed the tactic. For some time now they have been instead buying some beers in the supermarket for the ever thirsty young people, reselling them at a slightly higher price. That way they insure a stable income by providing a commodity more than necessary for a Friday night.

The number of participants has increased over time and now around 25 people attend these events every week. The group is very dynamic, people come and leave as they please. It is self-organised in a non-hierarchical structure, where all involved share the responsibilities (cleaning, buying beers and snacks, collecting money, communicating with other groups, just to name a few), decisions are made collectively and anyone willing to have a presentation about something is more than welcome to do so. Presentations are therefore rotating between those who are interested in making them. What makes these gatherings so intriguing is that they do not resemble typical school presentations which consist of gathering information from theoretical books. They are done in a unique, personal way because presen-

ters are obviously genuinely interested in what they choose to present. At the same time they often give insight into certain political situations in their home countries which go beyond what is usually shown by the media. Presentations often quickly turn into highly interesting discussions, sometimes even slightly hard to follow due to the high number of eager speakers.

Also, having such a platform enables the students to more easily cooperate with other groups and join their actions when needed. That way they got to know the student associations from Balkan region at international conference on higher education, joined the protest against fracking and also protest against cutting off Erasmus scholarships etc. They also managed to connect with the local student radio Radio Študent (89.3 MHz) where they broadcast a radio show Erasmus on Air every second Monday at 12 pm.

If you would like to be informed on their activities you are welcome to join their Facebook group, which is called International Gathering Ljubljana.

**INTER
NATIONAL
GATHERING**
LJUBLJANA

RECENZIJA FILMA: THE HUNTING GROUND

PRIPRAVILA: ANJA ŠTUHEC

Režiser Kirby Dick po z oskarjem nominiranem dokumentarcu *The Invisible War*, ki pod svoj kritičen drobnogled postavlja problem posilstev v vojski, ostro obsodi predvsem ameriške izobraževalne institucije, ki se neprimerno (oz. se sploh ne) soočajo s spolnim nasiljem na svojih univerzitetnih tleh. *The Hunting Ground* se prične pristržno naivno, s prikazom čustveno nabitih reakcij, ki sledijo, ko posameznice izvejo, da so bile sprejete na željeni kolidž. Nato slišimo pozdravne nagovore, v katerih govorniki zagonežno zatrjujejo, da si prizadevajo za varnost svojih študentov, hkrati pa eden izmed njih kar malce shrljivo pripomni, da »to, kar se zgodi na kolidžu, tudi ostane na kolidžu.« Ta še kako resnična izjava nas tekom filma nenehno zasleduje. Že kmalu zatem pa postane jasno, da te institucije niso tako sanjske, kot se jih pogosto iluzorno prikazuje, še več, promovira, saj sta bili dve študentki, med njima tudi Annie E. Clark, spolno napadeni še preden se je univerzitetno leto sploh zares začelo. Poleg Clarkove je imela podobno izkušnjo tudi Andrea Pino, s katero sta postali tesni prijateljici in aktivistki, njuna pripoved pa je glavno gonilo tega dokumentarnega filma. Njuni zgodbi sta del sestavljanke različnih osebnih izpovedi, ki jih ganljivo pripovedujejo še druge punce in dva fanta, ki opozarjata na to, da je moškemu o spolni zlorabi še veliko težje spregovoriti. Vsem omenjenim je skupno dejstvo, da so institucije po njihovi izpovedi ukrepale popolnoma neprimerno, nemalokrat celo zatiskajoč si oči pred očitnimi zločini. O pričah pa ne bi želela reducirajoče govoriti kot o »žrtvah« v tradicionalnem pomenu, saj se zdi, da presegajo tole ozko oznako – v nadaljevanju bom torej »žrtev« pisala v narekovajih ali pa uporabila angleško ustreznico »survivor«, ki je prikladnejša za poimenovanje pogumnih in odločnih posameznikov, ki se javno borijo proti spolnemu nasilju.

Širina problema se pokaže, ko Annie E. Clark in Andrea Pino zavzeto preučujeta različne primere po ZDA in ugotovita, da je spolno nasilje po kampusih razširjeno kot epidemija. Univerze se povsod izogibajo svojim dolžnostim, izpovedi in obtožbe pa v skrbi za svoj ugled pridno pometajo pod preprogo. Če se torej njihovi študentje že odločijo spregovoriti (88 % se jih namreč ne), jim v resnici ne nudijo nobene opore. Bolj kot napadeni jih – vsaj sodeč po njihovih odzivih – skrbijo napadalci in njihove potrebe, za katere iščejo najrazličnejša opravičila, medtem ko poskušajo krivdo prevaliti na pričevalce s tem, da jim postavljajo vprašanja, kot so: Si bila pijana? Kako si bila oblečena? Kolikokrat si rekla ne? Si se mu uprla? ... Včasih jim po več mesecev sploh ne odgovorijo ali pa na njihov primer mirne duše pozabijo. Zdi se namreč, da je glavna naloga univerzitetnih sodelavcev ta, da zaščitijo svojo institucijo, ki je, kot pravi klinični psiholog David Lisak, nekakšna »blagovna znamka«, ki mora ohranjati nizko statistiko nasilja, na njen vpis ali donatorska sredstva ne bi upadla. Če bi »žrtev«

iskale pravico na policiji, bi to pomenilo več povezovanj posilstev z določeno fakulteto, zato jim kaj takega ni niti slučajno v interesu. Sicer pa se izkaže, da tudi s policijo ni nič boljše, saj ta od vseh prijavljenih primerov obravnava le peščico, zaporna kazen pa doleti zgolj petino prijavljenih storilcev. Obenem so šolski administratorji pretirano zaskrbljeni glede lažnih prijav, čeprav je teh, kakor kaže velika večina (znanstvenih) raziskav, ki so natančno navedene v dokumentarcu, le 2–8 %. No, kakorkoli že, če imajo žrtve to srečo, da se jim kdo odloči zares prisluhniti in verjeti, potem so kazni za nasilneže (po podatkih iz filma, ki bi jih sicer veljalo preveriti) spektakularne – na newyorški univerzi Columbia bo recimo kršitelj izključen za en semester, na Yalu za kar en dan, na Univerzi v Toledu pa naj bi se lahko za spolno zlorabo odkupil že za 25 \$. Še vedno manj, kot bi zapravil za prostitutko, kajne?

Izredno zanimive so primerjave, ki izpostavljajo število prijav spolnega nasilja na poimensko navedenih univerzah, ki se gibljejo med 78 in 259, ter število izključenih študentov zaradi tovrstnega nasilja, ki je največkrat 0–3, v enem primeru 10. Podobno pomenljive so tudi fiste, ki zoperstavljajo število študentov, izključenih zaradi spolnega nasilja, ki je torej neizmerno nizko, in veliko večje število študentov, ki jih izključijo zaradi goljufanja. Takšno institucionalizirano nasilje, ki ima implicitno podporo tako pri univerzah kot pri ostalih pristojnih organih, ustvarja idealne pogoje za »the hunting ground«. »The hunting ground« je razširjena metafora, ki jo prva omeni ena izmed survivorjev, ko primerja univerzitetna naselja, ki postajajo vedno večji teritorij plenilcev, z »loviščem«. Polje kolidža se za »žrtve« vedno bolj krči in jih utesnjuje, svojega napadalca, ki se lahko prosto giblje po »lovišču«, pa lahko srečajo na vsakem koraku. Dokumentarec problematiko spolnega nasilja na kampusih v glavnem obravnava na treh ravneh. Najprej se na kratko osredotoča na primere, kjer so napadalci naključni fantje, sošolci, ki svoje žrtve iščejo predvsem na zabavah. V nadaljevanju se bolj posveča spornim »grškim bratovščinam« (Greek fraternities), (bivši) člani katerih financirajo univerze in imajo posledično ogromno moč ter so splošno gledano nekakšen aparat za vzdrževanje seksizma in mizoginije. Nazadnje osvetli tudi problematično razumevanje športa, ki je še eden velikih biznisov na kolidžih. Mladi športniki, ki imajo v tem mikrokozmosu neverjetno visok status, so s strani univerz bojovito ščiteni, njihove »žrtve« pa so poleg izrazito neprofesionalne obravnave deležne posmeha in groženj športnih oboževalcev. Čeprav je številčnih podatkov nemalo, so ti tako predstavljeni, da dokumentarca prav nič ne motijo, temveč ga le bogatijo in mu predvsem dajejo določeno verodostojnost (če tudi je nekaj statističnih podatkov vendarle spodbudilo polemike). Nekatere ugledne raziskave, ki jih vključi režiser, so izjemnega pomena za

TRESK

PRIPRAVIL: JAKA ŠPILER, GLASBENO UREDNIŠTVO RADIA ŠTUDENT

OBRAČUN GLASBE IN ZALOŽNIŠTVA

Nastanek Festivala TRESK je vsaj posredno povezan z dvema drugima pomembnima glasbenima projektoma, ki jih je v tretjem tisočletju zagnal Radio Študent. O prvem, Klubskem maratonu, ste že lahko na široko brali v prejšnji številki revije Na "svoji" zemlji, drugi pa je Založba Radia Študent. Kratek zgodovinski preplet gre približno takole: nedolgo po splavitvi Klubskega maratona se je porajala potreba, da bi vsakokratna izdaja promocijske kompilacije Klubski maraton nosila "uradno štampiljko", kar je bil eden od ključnih razlogov za ustanovitev Založbe Radia Študent. Poleg tega so leta delovanja Klubskega maratona prinesla tudi vedno večje število glasbenih ustvarjalcev, med katerimi mnogi po koncu klubske turneje zaradi različnih razlogov niso dobili priložnosti za izdajo diskografskega izdelka in nadaljevanje svoje glasbene poti. Omenjeno situacijo je Radio Študent prepoznal kot dolžnost in priložnost za okrepitev svoje založniške dejavnosti. Prav to pa je kmalu prineslo tudi potrebo oziroma željo, da bi lahko izvajalci svoje novoizdane stvaritve predstavili tudi v živo, v okviru nekakšnega dogodka. In ker se snovalci takšnega dogodka niso želeli zadovoljiti zgolj s "predstavitvenim festivalom Založbe Radia Študent", so koncept razširili in projekt zasnovali kot praznik celotne domače neodvisne glasbeno-založniške scene! Idejo je med drugimi pozdravil tudi Center urbane kulture Kino Šiška, s katerim je v koprodukciji leta 2009 luč sveta prvič ugledal Festival TRESK: Obračun glasbe in založništva.

KAJ JE FESTIVAL TRESK?

Že od samega nastanka se je izoblikoval in kmalu tudi utrdil kot letni dvodnevni glasbeno-založniški dogodek v soorganizaciji Radia Študent in Kina Šiška. Ta še naprej ostaja ključno prizorišče festivala, katerega poglobitveni cilj je, da na enem mestu omogoči predstavitev čim večjega števila domačih založnikov in kvalitetnega nabora izvajalcev ter da z različnimi razpravami problematizira in osvetljuje stanje na slovenski podzemni sceni nasploh. Pri tem ostaja bistvo poslanstva Festivala TRESK povezovanje glasbenega založniškega kroga, ki vključuje tako glasbene in vizualne ustvarjalce, založnike, organizatorje, medije, distributerje kot tudi vas in poslušalce in podpornike. Svoj glasbeni kredo TRESK na splošno gradi zlasti z izpostavljanjem najbolj aktivnih in prodornih imen slovenske alternativne glasbe in med mnogimi drugimi so na festivalu svoj pečat že pustili Moveknowledge, Noctiferia, Čompe, Ana Papedan in New Wave Syria, ter z občasnimi gostovanji posameznih vidnejših imen regionalne scene, kot so bili v preteklosti na primer Repetitor, High5 ali Goribor. Svoj institucionalni kredo pa TRESK med drugim utrjuje tudi z letnimi sodelovanji z najrazličnejšimi domačimi institucijami (K4, Kiberpipa, Pritličje, Gledališče Glej idr.), ki festivalu za en dan omogočijo spremembo lokacije in prostorsko reinterpretacijo.

PODPIRANJE PREDVSEM DOMAČE GLASBENE USTVARJALNOSTI

Tako se letos obeta že sedmi zaporedni Festival TRESK, ki podpira kreativno in raznoliko glasbeno izražanje ter neodvisno založniško dejavnost, osvetljuje vizualne plati glasbenih stvaritev in spodbuja nove oblike glasbene produkcije. Večdnevno dogajanje kot vselej ponuja kopico zanimivih izvajalcev, sejmišče fonogramov, svežo glasbo iz založniških kovčkov, pogovore z založniki, razstavo zmagovalnih del natečajev za vizualna dela, debate, raznovrstne delavnice in ne nazadnje druženje.

KAJ FESTIVAL TRESK PONUJA LETOS?

V četrtek popoldan bo Kino Šiška za en dan svoja vrata odprlo kot tradicionalno sejmišče, ki je postalo sinonim za prikaz vsesplošne aktivnosti velike večine neodvisnih in nekaterih večjih domačih glasbenih založb in distributerjev in na enem mestu! Četrtek večer v Kinu Šiška prinaša predstavitev žanrsko eklektičnega nabora domačih izvajalcev. Na čelu letošnjega izbora so reper in kolumnist Miha Blažič – N'toko ter duo Blaž in Simon, ki bosta na festivalu premierno predstavila svoj prvi pravi album. Ekskluzivno bodo prvenec predstavili tudi lanske klubski maratonce, psihedelični rockerji Persons From Porlock, nastope prvega dne pa bosta zaokrožila še nojz poet SsmKOSK in povsem svoj projekt ambientalne elektronske tropikalije Funk of Terror.

Petkov koncertni program bo v intimnem ozračju Gledališča Glej premierno oral poljane »nove čudne Slovenije«. Peterica imen, ki sega od trojice Širom (Ana Kravanja, Samo Kutin, Iztok Koren) preko Olfamoža (Andrej Fon) in Muzikačaka (Sara Korošec) do Stojana Kneževića in Tovariša strmoglavljenega (Martin Ukmak), predstavlja cvetober sodobne neodvisne glasbene produkcije na presečišču folkovskih, bluesovskih in psihedeličnih valovanj, ki se ne boji spajanj z novejšimi trendi elektronskih snovanj ali drznih sočenj na polju svobodnejše improvizacije.

Poleg tega bodo tradicionalni TRESK-ovi natečaji tudi tokrat poskrbeli za pregled in razstavno izpostavitve najzanimivejših vizualnih stvaritev preteklega leta; delavniški program pa bo z deljenjem in izmenjevanjem znanj s področja glasbenih in grafičnih tehnologij kot vselej skušal spodbujati vašega kreativnega duha. Naj zato tu izkoristimo priložnost, da vizualne in druge ustvarjalce na področjih, povezanih z glasbeno dejavnostjo, povabimo k prijavi na katero izmed letošnjih delavnic (več na www.tresk.si). Seveda pa prav prisrčno vabljeni vsi, ki vam je ob sproščenem druženju do spoznavanja in podpiranja domače podzemne kulture! Več na www.tresk.si.

PRIJAVITE SE NA NATEČAJE FESTIVALA TRESK #7!

9. februarja 2016 odpiramo tekmovanje za najboljšo podobo albuma, glasbenega dogodka in najboljšo koncertno fotografijo. Nagrade bodo.

Prijave zbiramo do 4. marca 2016 na natecaj@tresk.si.

NSZ II 16 01 II 2016 II CENTRIFUGA

SUDOKU

3	7				9		2	
1					7	8	5	
	5	2		8				1
	2	7						
9								2
						7	3	
2				3		6	9	
	8	3	6					5
	6		2				4	7

jezikovno in drugo izobraževanje za vse generacije

termini
jezikovnih tečajev
v šolskem letu 15/16

14. december 2015
29. februar 2016
25. april 2016

priprave na izphte: TOEFL, CAE, CPE

tečaj za voditelja čolnov * strojepisje *
retorika * kreativno pisanje * krojenje in
šivanje * excel * fotografija * slovenski
znakovni jezik * ...

ŠOLT

Cesta 27. aprila 31 in
Voljkova 63, Ljubljana

tel: 01/242-1270

gam: 051/610-813

e-mail: info@zavod-solt.si

www.zavod-solt.si

ŠOU

v Ljubljani